

Nota van B&W

Onderwerp Vaststelling subsidies 2011 Stichting Pier K

Portefeuillehouder mr. A.Th.H. van Dijk, J.J. Nobel
Collegevergadering 10 juli 2012
Inlichtingen E. Feij (023-5676743)
Registratienummer 2012.0035597

Samenvatting

Voor u ligt de subsidievaststelling Pier K 2011. Het betreft de prestatiesubsidie 2011, inclusief huur en beheerslasten, en de prestatiesubsidie cultuureducatie (inclusief een eenmalige subsidie) samen: € 6.054.517. De jaarrekening en het jaarverslag 2011 roepen geen vragen op die leiden tot een afwijkende vaststelling ten opzichte van het verleende bedrag. De jaarstukken 2011 zijn door de instelling zeer tijdig aangeleverd ten behoeve van de vaststelling van de subsidie en voorzien van een getekende controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Inleiding

De Algemene Subsidieverordening gemeente Haarlemmermeer 2011 regelt in artikel 48 dat de vaststelling van subsidie die is verleend op basis van de Algemene Subsidieverordening gemeente Haarlemmermeer 2008 (ASV 2008), volgens die verordening wordt behandeld. De ASV 2008 regelt dat subsidies door het college worden vastgesteld. De vaststelling van de subsidies is door het college gemandateerd aan de clustermanagers van het organisatieonderdeel dat het subsidiedossier behandelt. Vanwege het zwaarwegend belang wordt de vaststelling van de subsidies aan grote instellingen zoals Pier K wel ter besluitvorming voorgelegd aan het college.

De jaarstukken 2011 zijn door de instelling compleet aangeleverd ten behoeve van de vaststelling van de subsidie en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

1. Jaarverslag 2011

Het jaarverslag 2011 markeert het eerste jaar van een nieuwe beleidsperiode, vastgelegd in het ondernemingsplan 2011-2014. De start van deze nieuwe periode is goed verlopen: het jaarverslag laat zien dat 2011 een goed jaar is geweest met een geringe terugloop in het totaal van het aantal deelnemers en het totaal van het aantal bezoekers in de drie routes: Kunst in Onderwijs, Kunst in de Wijk en Kunst naar Keuze. Succesvol was Pier K in haar bereik van het aantal deelnemers in de route Kunst naar Keuze (het aanbod vrije tijd): zij bereikte daar een stijging van 22%. Pier K wist dit te bereiken ondanks de lestijdverkortingen en de prijsverhoging, als gevolg van de BTW stijging, die dit jaar zijn doorgevoerd. Hieruit blijkt dat het aanbod goed aansluit bij de wensen van de klanten. Ook bij Kunst In Onderwijs,

Kunst in de Wijk en bij bedrijven zijn het aantal deelnemers toegenomen. De innovaties hebben, naast het grotere bereik, ook geleid tot een lichte stijging van de eigen inkomsten. De resultaten van de samenwerking met de partners in het Cultuurgebouw worden in een apart hoofdstuk weergegeven.

Verder geeft Pier K per discipline een gedetailleerde analyse van de ontwikkelingen: aantal inschrijvingen en de inhoudelijke accenten die in het betreffende jaar zijn gelegd. Pier K verdeelt haar activiteiten onder in vier routes: Kunst in Onderwijs, Kunst in de Wijk, Kunst naar Keuze en Kunst aan de Top (start komend seizoen). Het Podium voor Architectuur is met ingang van dit jaar opgenomen in de route Kunst naar Keuze.

De prestatiesubsidie is vooral gericht op Kunst naar Keuze (lessen, cursussen, evenementen), maar doordat de prestatiesubsidie de exploitatie van Pier K in haar geheel bekostigt, wordt indirect ook de overhead van de andere categorieën gesubsidieerd. De steunfunctie Kunst op School wordt vooralsnog door de provincie Noord Holland gesubsidieerd en de bemiddeling voor Cultuureducatie (Kunstmenu en Cultuurparcours) die Pier K organiseert wordt via een afzonderlijke prestatiesubsidie bekostigd die eveneens met deze nota wordt vastgesteld.

2.1 Prestatieafspraken 2011

Voor 2011 zijn de volgende prestaties verbonden aan de subsidie.

Tabel 1 - Prestatieafspraken 2011

	2011	2010
Het aantal inwoners dat per jaar aan één of meer activiteiten heeft deelgenomen:		
- deelnemers cursussen, lessen, lezingen	7.070	7.070
- bezoekers activiteiten	13.000	7.781
Groei van het aantal deelnemers ten opzichte van 2010:		
- groei deelnemers cursussen / lessen	0%	0%
- groei bezoekers culturele activiteiten	67%	0%

Conform de doelstelling uit de Programmabegroting is het aanbod van culturele activiteiten van alle culturele instellingen breed en van hoge kwaliteit. Vanaf 2012 wordt er met Pier K gewerkt met een Programma van Eisen waar de prestatieafspraken direct gerelateerd zijn aan beleidsdoelen conform de nota Sturing Maatschappelijke Organisaties.

2.1.1 Realisatie 2011

In 2011 is Pier K van start gegaan in het nieuwe Cultuurgebouw. In dit jaar is veel energie gestoken in de intensivering en uitbreiding van de samenwerking met de andere partners in het Cultuurgebouw. De Beheerstichting is in werking, werkgroepen functioneren op de terreinen van ICT, Inkoop, Personeel en Organisatie, Programmering, Cultuureducatie, Marketing & Communicatie, Aankleding gebouw en Facilitair. Pier K heeft een stevig aandeel geleverd in deze werkzaamheden. Resultaten van de samenwerking zijn geboekt op aanbesteding ICT op gezamenlijke inkoop, marketing, verhuur en sponsoring.

Daarnaast heeft Pier K veel energie gestoken in de voorbereidingen van een omvattend reorganisatieplan waarin de taakstelling (Programma van Eisen 2012) van de gemeente is opgenomen. De reorganisatie zal in 2012 worden geïmplementeerd maar de koers is voor een deel al in 2011 uitgezet. Voor de prestaties in de verschillende routes is het een vruchtbaar jaar geweest.

In overeenstemming met de huidige situatie worden de deelnemers en bezoekers van de activiteiten van de drie routes weergegeven: Kunst in Onderwijs, Kunst in de Wijk en Kunst naar Keuze. Behalve dat zo een adequaat beeld ontstaat van het feitelijke bereik van Pier K laat het ook de uitbreiding en verschuiving in activiteiten zien. Deze komen overeen met het nieuwe beleid, weergegeven in het ondernemingsplan en lopen vooruit op de nieuwe prestatieafspraken die voor 2012 zijn opgesteld.

Kunst in Onderwijs wordt separaat weergegeven omdat dit onderdeel een aparte subsidieverlening heeft met eigen prestatieafspraken.

In 2011 heeft Pier K op de in paragraaf 2.1 genoemde prestatiecriteria de volgende resultaten behaald.

Tabel 2 - Aantal deelnemers, bezoekers (behaalde resultaten)

	2011	2010	2009 (2009/2010)
Het aantal inwoners dat per jaar aan één of meer activiteiten heeft deelgenomen:			
- deelnemers cursussen, lessen, lezingen	9.532	9.797	6.298
- bezoekers activiteiten	31.185	33.991	13.200
Groei /daling van het aantal deelnemers ten opzichte van 2010:			
- groei deelnemers cursussen / lessen	-2.7%	55,5%	-1.3%
- groei bezoekers culturele activiteiten	-8.2%	157,5%	-1.3%

Deelnemers

Het aantal deelnemers is het totaal van: Kunst in Vrije Tijd (incl. Podium voor Architectuur) 7.989 + Kunst In de Wijk 1.543 = 9.532 (2010: Kunst in Vrije Tijd: 6.286 + 2.573 Podium voor Architectuur is 8.859 + Kunst in de Wijk: 938 = 9.797).

Bij Kunst in Vrije Tijd laat het totaal aantal deelnemers een lichte daling zien door het achterblijven van de resultaten van het Podium voor Architectuur (dat vorig jaar apart werd weergegeven) en de resultaten van het receptieve aanbod: workshops en lezingen. Het Podium heeft in 2011 te kampen gehad met uitval van de coördinator. Voor bijna alle andere onderdelen van Kunst naar Keuze is het bereik fors toegenomen (22%), ondanks de prijsverhoging en inkorting van de lestijd. De sterke stijging is met name te zien bij beeldende kunst in het vak nieuwe media, bij dans en bij klassieke muziek door de nieuwe aanpak die Pier K dit jaar heeft geïntroduceerd. Ook popmuziek doet het goed. Bij de nieuwe categorie workshops op maat voor bedrijven is eveneens een forse toename te zien van 82 naar 352. Het totaal laat zien dat Pier K een groot bereik heeft dat aansluit bij de verwachtingen van de gebruikers.

Bezoekers

Het aantal bezoekers is het totaal van: Kunst in Vrije Tijd (incl. Podium voor Architectuur) 28.087 en Kunst in de Wijk 3.098 = 31.185. (2010: Kunst in Vrije Tijd: 13.619 en Podium voor Architectuur 17.381 = 31.000 en Kunst in de Wijk 2.991 = 33.991).

Het totaal aantal bezoekers laat een lichte daling zien maar is nog steeds groot, hetgeen een mooie prestatie is. Het bezoekersaantal Kunst in Vrije Tijd en Kunst in de Wijk zijn nagenoeg gelijk gebleven, het Podium van Architectuur laat een daling zien.

In de komende jaren verwacht Pier K dat er nog wel veranderingen in het aantal deelnemers kunnen optreden. Gezien de bezuinigingen die in de nabije toekomst opgevangen moeten worden, heeft zij efficiency maatregelen in gang gezet. Er is een aanpassing van het aanbod conform de vraag van langlopende naar kortlopende cursussen en het uitbreiden van het aantal groepslessen ingezet, waardoor er prijsdifferentiatie kan worden toegepast. Ook heeft Pier K een totale reorganisatie voorbereid die verder voert dan de opvang van de bezuinigingen. In 2012 zal deze reorganisatie worden geïmplementeerd. Onderdeel is de hervorming van het muziekonderwijs waarbij privélessen duurder zullen worden, waardoor mogelijk cursisten zullen afhaken. Pier K zal gelijktijdig inzetten op nieuwe muziekproducten om deze daling zoveel mogelijk op te vangen.

De inkomsten van het Podium zijn in 2011 verder gedaald, Pier K draagt de overhead van het Podium. Kunst in de Wijk heeft niet haar cultuuraanjager volledig kunnen terugverdienen en ook voor deze route draagt Pier K de overheadkosten. De directe projectkosten worden via projectsubsidies en bijdragen derden bekostigd.

Conclusie

Het is duidelijk dat Pier K het aantal deelnemers met de diverse categorieën ruim haalt en het aantal bezoekers ver overtreft. De conclusie is dat is voldaan aan de prestatieafspraken. Wij zijn dan ook van mening dat de prestaties geen aanleiding geven om de subsidie afwijkend vast te stellen.

3. De jaarrekening 2011

Hieronder staan het exploitatieresultaat en het exploitatieoverzicht van Pier K over het jaar 2011 verkort weergegeven, waarbij op een aantal posten nader wordt ingegaan. In de bijlage treft u de gehele jaarrekening 2011 (inclusief accountantsverklaring) en jaarverslag 2011 aan.

3.1 Resultaat

Het exploitatieresultaat 2011 is als volgt tot stand gekomen:

Exploitatieresultaat 2011	2011	2010	2009
<u>(bedragen * € 1.000)</u>			
Baten:			
Prestatiesubsidie gemeente Haarlemmermeer*	4.181	4.345	4.464
Tekort subsidie provincie Noord-Holland*	362	470	470
Projectsubsidies*	270	192	204
Opbrengsten deelnemers	1.372	1.263	1.364
Overige opbrengsten	204	170	199
	6.389	6.440	6.701

<u>Lasten:</u>			
Personeelskosten	4.612	4.438	4.423
Huisvestingskosten	537	796	894
Algemene beheerskosten	678	586	568
Verkoopkosten	141	131	102
Activiteitenkosten	330	297	377
	6.298	6.248	6.364
<u>Saldo excl. rente</u>	91	192	337
Rente (baten en lasten)	34	29	23
<u>Resultaat voor bestemming:</u>	<u>125</u>	<u>221</u>	<u>360</u>
Af: t.g.v. bestemmingsfonds inventaris	-120	-217	-215
<u>Resultaat na bestemming:</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>145</u>

* Van het bedrag van de prestatiesubsidie Haarlemmermeer is € 597.178 afgetrokken voor verrekening van huur 2010/2011. Van het tekortsubsidie provincie N-H is een correctie ad. € 61.252 afgetrokken. Onder projectsubsidies is cultuureducatie opgenomen ad. € 87.800,- en eenmalige subsidies (onder andere voor GIG, Kunst in de Wijk, Stimuleringsfonds Architectuur en Amateurkunst) ad. € 182.200,-; totaal € 270.197,-.

Baten

De door de gemeente verleende prestatiesubsidie 2011 bedraagt, rekening houdend met de correctie huur 2010/2011, € 4.181.718,-. Een deel van deze subsidie is geormerkt en mag uitsluitend worden aangewend voor de afschrijvings- en financieringslasten van investeringen, voor 2011 was dat € 476.728,-. Zoals bovenstaand overzicht laat zien is het resultaat € 125.000,-. Hiervan wordt € 119.178,- toegevoegd aan het bestemmingsfonds inventaris.

De jaarrekening laat zien dat de deelnemersinkomsten van Kunst naar Keuze in 2011 met € 76.078 zijn verbeterd, ondanks de invoering van BTW op niet muzieklessen en de leestijdverkortings. Bij overige opbrengsten is eveneens een stijging te zien met name door de toename van verhuuractiviteiten en inkomsten uit horeca en sponsoring. Het Podium voor Architectuur daalde wederom met name door verminderde inkomsten van het Stimuleringsfonds voor Architectuur.

Lasten

De personeelskosten zijn in 2011 fors gestegen met € 175.000,-. De bruto loonsom is slechts gestegen met € 51.928,-. Echter de overige personeelskosten zijn gestegen met € 122.521,-. Dit zit voornamelijk in inhuur uitzendkrachten en een interim manager voor de afdeling Kunst in Onderwijs en vervanging van de adjunct directeur. Ook is een deel van het bedrag ingezet voor omscholing van docenten, zodat zij breder inzetbaar zijn.

De huisvestingskosten zijn, buiten de huur, gestegen met name door hogere energie- en schoonmaak kosten en de hogere WOZ waarde. Ook de ICT kosten zijn hoger dan begroot onder andere doordat een externe partij een masterplan ICT heeft opgesteld (Pier K is ontevreden met de functionaliteit van de huidige software) en de telefoonkosten onderdeel van ICT post zijn geworden. Verder laten de lasten geen opmerkelijke verschuivingen zien.

3.2 Reserves en voorzieningen

Het totale eigen vermogen van Pier K is met € 171.557,- toegenomen, welke als volgt is opgebouwd:

Eigen Vermogen <i>(bedragen * € 1.000)</i>	2011	2010	mutatie
Algemene reserve	285	279	6
Bestemmingsreserve Personeel	392	293	99
Overige bestemmingsreserves	0	99	-99
Bestemmingsfonds inventaris	1422	1303	119
Bestemmingsfonds egalisatie Provincie N-H	47		47
	2.146	1.974	172

Het exploitatieresultaat van 2011 is toegevoegd aan de algemene reserve, daarnaast is € 99.110,- vanuit deze reserve verbijzonderd naar de bestemmingsreserve personeel (€ 392.086,-). Deze reserve is bedoeld om frictiekosten te dekken voor flexibilisering van het personeel. Dit is noodzakelijk om een efficiencyslag te kunnen maken. Met deze efficiencyslag zal mede de aangekondigde gemeentelijke bezuinigingen worden opgevangen. De hoogte bedraagt 9,5 % van de bruto loonsom en sociale lasten. Pier K heeft vorig jaar toestemming gekregen (collegebesluit 2011.0021720; 5 juli 2011) om deze voorziening tot 2015 op te trekken naar maximaal 10%.

Daarbij geldt dat de bestemmingsreserve personeel in 2015 weer zal worden teruggebracht naar het gebruikelijke niveau van 5%. Eventuele overschotten worden dan teruggevorderd door de gemeente. De Provincie Noord-Holland heeft de afgelopen twee jaar een budget beschikbaar gesteld om de frictiekosten ten gevolge van de afbouw cultuureducatie op te vangen. De bestemmingsreserve personeel is dus niet bedoeld om de bezuinigingen van de provincie op te vangen.

Bestemmingsreserve voorbereiding Cultuurplein en de Bestemmingsreserve heropening Hoofddorp zijn volledig gebruikt en worden opgeheven.

De storting in het bestemmingsfonds inventaris (€ 119.178) is € 16.379,- hoger dan begroot onder andere door vervroegde afschrijving eind 2010. Ten laste van dit bestemmingsfonds zijn de kosten voor het masterplan ICT gebracht alsmede de kosten voor een kleine inventaris. Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2011 bedraagt minder dan 5% van de exploitatielasten van 2011, waardoor er geen aanleiding bestaat een korting toe te passen op de exploitatie subsidie 2011.

3.3 Gelieerde rechtspersonen

De door de vier cultuurinstellingen opgerichte ondersteuningsstichtingen Stichting Beheer Cultuurgebouw en de Stichting ICT Beheer zijn conform artikel 38 van de Subsidieverordening aan te merken als een rechtspersoon waaraan Pier K (en de andere drie cultuurinstellingen in het cultuurgebouw) gelieerd zijn. De gemeente heeft – met name door de directe betrokkenheid bij het doorlopen traject kwartiermaker beheerstichting – het door de Verordening vereiste inzicht in de aard van de betrekkingen van de vier cultuurinstellingen met deze gelieerde instellingen. Naar verwachting zal in de loop van 2012 met de komst van een zelfstandig gepositioneerde horeca cultuurgebouw nog een derde gelieerde rechtspersoon ontstaan.

Als onderlegger van de jaarstukken 2011 van de instellingen zelf zijn ook de jaarstukken van beide reeds bestaande ondersteunende stichtingen opgevraagd. Vanaf (de vaststelling van) het subsidiejaar 2012 – als ook de ontvlechting van de horecafunctie haar beslag heeft gekregen – zullen de jaarstukken van de gelieerde instellingen ter referentie direct betrokken worden bij de beoordeling van de jaarstukken van de cultuurinstellingen.

3.4 Controleverklaring accountant

De accountant heeft op 13 maart 2012 een controleverklaring afgegeven waarin hij vaststelt dat de jaarrekening voor zowel het resultaat als de balans een getrouw beeld weergeeft.

4. Relatie met uitwerking nota Sturing

Er zijn geen bijzondere acties in het kader van de nota 'Sturing van maatschappelijke organisaties' (2009/0021632). Wel zullen er duidelijke afspraken worden gemaakt over de wijze van aanleveren van de bereikcijfers; deze dienen aan te sluiten bij het Programma van Eisen en afgezet te worden tegen de bereikcijfers van het voorafgaande jaar.

5. Kunst in Onderwijs / Cultuureducatie

5.1 Steunfunctie

2011 was een roerig jaar voor de afdeling Kunst in Onderwijs met name doordat dit het laatste jaar is dat Pier K nog subsidie ontvangt van de provincie Noord-Holland. Voor Pier K betekent dat in 2013 een verlies aan subsidie van € 470.000,-. In het najaar van 2010 is Pier K noodgedwongen begonnen met het afvloeien van consultants dat in 2011 is voltooid: er is afscheid genomen van 12 consultants. De afdeling heeft nu 2 medewerkers, ondersteund door docenten. Er is een enorme inspanning geleverd om cultuureducatie kwantitatief en kwalitatief te continueren, met name door omscholing van docenten. Uiteraard loopt als gevolg van deze ontwikkelingen de afname van producten door scholen in de regio sterk terug. In de komende jaren zal Pier K trachten door ombuigingen in het beleid, de gevolgen zoveel mogelijk op te vangen en zo de continuïteit in cultuureducatie te waarborgen.

Als bemiddelaar bereikte Pier K (met subsidie van de provincie Noord-Holland) in Haarlemmermeer 16.251 leerlingen in het Primair Onderwijs (PO). Sommige leerlingen deden mee aan meerdere activiteiten wat resulteerde in 23.661 ontmoetingen. In het Voortgezet Onderwijs (VO) werden 2.019 leerlingen bereikt.

In de regio Gooi- en Vechtstreek bereikte zij in totaal 1278 leerlingen (PO en VO); in Amstelland, Diemen en Meerlanden 135.

5.2 Kunstmenu en Cultuurparcours

Voor 2011 is aan Pier K een prestatiesubsidie van € 72.800,- verleend en een eenmalige subsidie van € 15.000,- voor de uitbreiding met cultuureducatie in vmbo-3.

Prestatieafspraken 2011

Voor 2011 zijn de volgende prestaties verbonden aan de subsidie.

Kunstmenu

Het bevorderen van de deelname aan en het ondersteunen van het primair onderwijs bij de integratie van het kunstmenu in het lesprogramma waarbij gestreefd wordt naar de volgende resultaten:

- minimum aantal deelnemende scholen primair onderwijs 60
- minimum percentage deelnemende groepen per school primair onderwijs 90%

Cultuurparcours

Het bevorderen van de deelname aan en het ondersteunen van de onderbouw (vmbo/havo/vwo) inclusief vmbo-3 en bovenbouw (leerlingen met de vakken CKV en KCV in het pakket) van het voortgezet onderwijs bij de integratie van het cultuurparcours in het lesprogramma.

Alle deelnemende scholen hebben een schoolbreed cultuurbeleid geformuleerd, er is sprake van een doorgaande leerlijn in het culturele aanbod van de onderbouw en bovenbouw en cultuur is daarmee verankerd in het curriculum.

- aantal deelnemende scholen voortgezet onderwijs 7
- minimum percentage deelnemende klassen per school voortgezet onderwijs 90%

Pier K heeft in 2011 als onafhankelijk bemiddelaar (met de subsidie van de gemeente) bemiddeld tussen 61 culturele aanbieders en scholen.

Met het Kunstmenu heeft zij 66 scholen en 16.251 leerlingen bereikt. Dat zijn bijna alle leerlingen in het primair onderwijs (PO). Met het Cultuurparcours bereikten zij 8 scholen en 2.019 leerlingen in de doelgroep voortgezet onderwijs (vmbo 4, havo 5, vwo 5 en 6 behoren niet tot de doelgroep).

De uitvoering van Kunstmenu en Cultuurparcours is onveranderd succesvol. Pier K voldoet aan de prestatieafspraken met het behaalde bereik.

Middelen

Het vaststellen van de prestatiesubsidie 2011 is gelijk aan het verleende bedrag van € 4.736.371,- (collegebesluit 2010/0051596). Ook de aanvullende subsidie inzake extra huur en beheerkosten van € 1.230.346 stellen wij vast conform het verleende bedrag (collegebesluit 2011/0010161).

Op basis van het voorgaande is de voor 2011 vast te stellen subsidie, inclusief huur en beheerslasten € 5.966.717,-. Ter dekking van deze reguliere prestatiesubsidie 2011 zijn middelen verantwoord in de jaarstukken 2011 bij programma 7, product 512 Kunstzinnige vorming. De subsidie voor cultuureducatie van € 72.800,- en eenmalig € 15.000,- is gedekt vanuit programma 6, product 484 Jeugd en Onderwijs.

Communicatie

Pier K wordt met een brief op de hoogte gesteld van ons besluit over de vaststelling van de prestatiesubsidies 2011.

Besluit

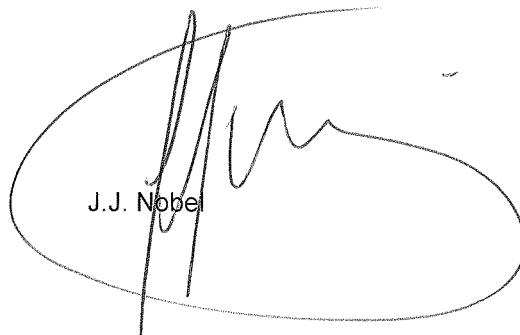
Op grond van het voorgaande en artikel 48 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Haarlemmermeer 2011 en artikel 17 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Haarlemmermeer 2008 hebben wij besloten:

1. het jaarverslag en de jaarrekening 2011 van de Stichting Pier K voor kennisgeving aan te nemen;
2. de subsidie 2011 van de Stichting Pier K vast te stellen op € 5.966.717,-;
3. de subsidie 2011 Cultuureducatie vast te stellen op € 72.800,-;
4. de eenmalige subsidie cultuureducatie vast te stellen op € 15.000,-;
5. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouders,

Mr. A.Th.H. van Dijk

J.J. Nobe

Bijlage(n)

Jaarverslag en Jaarrekening 2011 Stichting Pier K, inclusief controleverklaring accountant

Jaarrekening 2011

Jaarrekening 2011 - Pier K
12 maart 2012

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

INHOUD

Pagina

I. VOORWOORD

1. Algemeen	2
2. Directieverslag	3
3. Exploitatieresultaat 2011	7

II. FINANCIEEL VERSLAG 2011

1. Balans per 31 december 2011	8
2. Exploitatie-overzicht over het boekjaar 2011	10
3. Kasstroomoverzicht	11
4. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
5. Toelichting op de balans per 31 december 2011	14
6. Toelichting op het exploitatie-overzicht over het boekjaar 2011	20

Overige gegevens

Controleverklaring

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

1. ALGEMEEN

1.1 Doel

De Stichting is op 2 oktober 1995 bij notariële akte opgericht en heeft als doel het bevorderen van de participatie in kunst en cultuur. De statuten zijn begin 2012 gewijzigd.

1.2 Raad van toezicht en directie

Per balansdatum was de samenstelling als volgt:

De heer C. vrieswijk	Voorzitter Raad van Toezicht
Mevrouw mr. M. Septer RA	ToeziChthouder
De heer P.R. Schreuder	ToeziChthouder
Mevrouw mr. M. Bonsen	ToeziChthouder
De heer E.C. van Traa MBA	ToeziChthouder
De heer mr. D.W. Giltay Veth	ToeziChthouder

Directeur bestuurder Mevrouw drs. S. Leclair - Noteborn Directeur

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

2. Directieverslag bij jaarrekening 2011

Het jaar 2011 sluiten we opnieuw af met een positief resultaat van € 5.359,- Met het opstellen van de begroting 2011 waren de bezuinigingsmaatregelen van de Gemeente Haarlemmermeer nog niet concreet. De realisatie over 2011 wijkt op een aantal punten dan ook sterk af van de begroting 2011. Dit komt doordat Pier K in 2011 al stappen ondernomen heeft om naast de afbouw van de subsidie van de Provincie Noord-Holland ook de bezuinigingen die vanaf 2013 door de Gemeente Haarlemmermeer opgelegd zijn, het hoofd te bieden. Bij elkaar betreft het een bezuiniging van ruim € 902.000,- er van uitgaande dat de subsidie in de toekomst jaarlijks met indexering wordt verhoogd. Eenmalig is de subsidie voor 2012 niet geïndexeerd, ook deze extra kosten moeten we de komende jaren zien te bezuinigen.

Subsidies

De subsidie van de gemeente Haarlemmermeer wijkt minimaal af van de begroting. Het accres is aangepast op basis van de werkelijke cao verhoging van 1%, er is een correctie doorgevoerd van +/- € 7.000,- inzake accountantskosten, m.b.t. de beheerskosten ontvangen we een structurele aanvulling van € 42.525,-. Voor Kunstmenu en Cultuurparcours hebben wij over het jaar 2011 € 87.800,- ontvangen. Dit wijkt af van de begroting doordat wij de subsidie voor de vernieuwing van de website pas in 2012 zullen ontvangen.

Project subsidies

De overige subsidies wijken af doordat we in de begroting er van uit zijn gegaan dat we voor de combinatiefunctie € 90.000,- gesubsidieerd zouden krijgen. Deze aanvulling hebben we echter niet gehad. De projectsubsidies zijn t.o.v. 2010 met 41% gestegen. Een deel van de subsidie van SFA en het project Verhalen van de wijk is doorgeschoven naar 2012 doordat projecten nog niet volledig zijn afgerond. Tevens hebben wij in de jaarrekening de subsidie die wij ontvangen hebben m.b.t. Kunst op maat € 50.000,- opgenomen onder de projectsubsidies. In de begroting was deze subsidie opgenomen onder de overige opbrengsten. Overige projecten die in 2011 zijn uitgevoerd zijn, Allerzielen Alom, GIG, en de WAK.

Deelnemersopbrengst

Ondanks de invoering van de BTW op niet muziekcursussen per 1 juli en de lestijdsverkortings zijn opbrengsten deelnemers Kunst in vrije tijd met € 76.078,- verbeterd t.o.v. 2010. Deze maatregelen hebben er echter wel toe geleid dat we € 43.461,- achter blijven op de begroting. Hieronder een detail overzicht van de stijgingen en dalingen per discipline t.o.v. 2010:

Muziek Klassiek	8%
Muziek Pop en Jazz	11%
Dans en Theater	-3%
Beeldend en Audiovisueel	9%

Literair en receptief is met 18% gedaald, maar hier staan hogere huuropbrengsten tegen over.

Kunst op school is met 28% gestegen. Dit is te verklaren door de hogere prestatie van onze overgebleven consulenten en door de hoge inzet van onze docenten.

Overige opbrengsten

De afwijking t.o.v. van de begroting wordt voornamelijk verklaard door de verschuiving van subsidie die wij ontvangen hebben voor Kunst op maat € 50.000,- (zie toelichting project projectsubsidies). De overige opbrengsten Podium zijn veel lager dan in 2010. Voor 2011 had het Podium van het SFA een

hoger budget te besteden om projecten en workshop te financieren. Ondanks langdurige afwezigheid van het afdelingshoofd Podium heeft de afdeling toch nog overige projecten kunnen organiseren. Helaas niet zoveel als in 2010. Tevens kan het verschil gedeeltelijk worden verklaard door dat in 2011 het volkscultuurproject onder de projectsubsidies is geplaatst. Verhuuractiviteiten zijn met 84% gestegen t.o.v. 2010 en 51% hoger dan begroot, dit komt door doordat we in 2011 gestart zijn met een actief verhuurbeleid. De horeca blijft sterk achter op de begroting. Dit komt doordat de opbrengsten van het café in Nieuw-Vennep sterk tegen is gevallen, dit is te verklaren door de bouwwerkzaamheden rond het pand Nieuw-Vennep, waardoor het terrein rond het pand langdurig was opgebroken.

Personeelskosten

Voor 2011 is de subsidie verhoogd t.b.v. uitbreiding op de afdeling bedrijfsvoering (facilitair/geluid). Naast de jaarlijkse periodiek en cao verhoging en het versterken van de afdeling bedrijfsvoering, is de bruto loonsom inclusief loonheffing slechts gestegen met € 51.928,- . Dit is het resultaat van de inspanningen die Pier K al heeft geleverd op de aangekondigde bezuinigingen. De werkelijke bruto loonsom is inclusief periodiek/cao verhoging, en inclusief € 84.957,- frictiekosten inzake de afvloeiing van de consultants van KOS. Dat de stijging slechts € 51.928,- is, komt doordat al een aantal personeelskosten reducerende maatregelen is doorgevoerd. Het terugbrengen van de individuele cursussen naar 25 minuten ipv 30 minuten is er daar 1 van. De overige personeelskosten zijn met € 122.521,- gestegen t.o.v. 2010, dit wordt verklaard door de inleen van een interim manager voor de afdeling KOS, die de afbouw van de consultants heeft begeleid. Deel van het bedrag is ingezet voor omscholing van docenten.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn buiten de huur tov de begroting gestegen met € 30.780,-. Dit wordt met name verklaard door de extra kosten die wij in 2011 nog geboekt hebben met betrekking tot het cultuurplein, waarvoor we eind 2010 nog € 49.110,- bestemmingsreserve op de balans hadden staan. De energiekosten vallen vooralsnog mee deze zijn lager dan begroot. Tot op heden zijn er m.b.t. het energieverbruik nog geen tussen meters geplaatst. De afrekening wordt vooralsnog nu gebaseerd op m2. De schoonmaakkosten zijn € 16.136,- hoger dan begroot. Ook de WOZ is € 12.065,- hoger dan begroot. Dit komt doordat wij voor Nieuw-Vennep de aanslagen 2009 t/m 2011 in 2011 hebben ontvangen, waarbij de reservering voor de WOZ echter veel lager was dan de uiteindelijke werkelijke kosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen wijken ook af van de begroting. Dit komt doordat de investeringen in de ICT nog niet volledig zijn afgerond en door de vervroegde buitengebruikstelling van een deel van de inventaris eind 2010.

ICT kosten

De ICT kosten zijn € 48.823,- hoger dan begroot, dit komt doordat wij door externe partij een ICT masterplan hebben laten schrijven en quickwinst te realiseren voor € 31.406,-. De samenwerking met de cultuurpartners op het gebied van de ICT, dmv de Stichting ICT Beheer, resulteerde in 2011 qua kosten niet in een verlaging, echter biedt de cultuurpartners wel veel meer mogelijkheden, waarbij m.b.t. de hardware een brede basis is gelegd om de komende jaren mee vooruit te kunnen. In de nieuwe opzet zijn de telefoonkosten een onderdeel geworden van de ICT kosten. Hierdoor heeft er in de presentatie van de kosten een verschuiving plaatsgevonden van € 12.854,- van de kantoorkosten naar de ICT kosten.

Kantoorkosten

De kantoor kosten wijken niet significant af van de begroting. In 2011 zijn kleine investeringen t.l. gebracht van onderhoud inventaris.

Algemene kosten

Bij de vaststelling van de Provinciale subsidie, is over 2010 geconstateerd dat wij € 43.939,- te veel subsidie hebben ontvangen, tevens is gebleken dat wij eind 2008 reeds een egaliseriereserve hadden moeten vormen van € 17.313,-. Dit is echter nooit in de jaarrekening opgenomen. In 2011 hebben wij dit gecorrigeerd. Dit resulteert in een egaliseriereserve op de balans van € 47.020,- en dat wij over 2011 een bijzonder last hebben moeten boeken van € 61.252,-. De algemene kosten wijken voor de rest niet significant af van de begroting, de verzekeringen ogen lager dan begroot, dit komt doordat met de begroting de verzekeringen voor een groot deel onder de algemene kosten waren geplaatst. De werkelijke verzekeringskosten zijn verdeeld over de huisvestingskosten en de algemene kosten.

Horeca

De horeca blijft sterk achter op de begroting, maar is 21% gestegen t.o.v. 2010. de marge is nagenoeg het zelfde gebleven.

Verkoopkosten

Op verkoopkosten hebben wij in 2011, behoorlijk bezuinigd. Voor 2011 is besloten om geen cursusgids uit te geven, daardoor zijn er wel meer kosten gemaakt voor publiciteit en advertenties. Tevens zijn onder de overige verkoopkosten de kosten geboekt m.b.t. de opening van het cultuurplein. Ook hiervoor hadden we eind 2010 nog een bestemmingsreserve op de balans staan van € 50.000,-.

Activiteitenkosten

De verkoopkosten zijn t.o.v 2010 behoorlijk gestegen, maar blijven achter op de begroting. De bemiddelingskosten KOS zijn met € 19.726,- gestegen, dit wordt verklaard door de stijging van de opbrengsten van KOS met € 40.345,- t.o.v. 2010. Door het verbeteren van het inkoopbeleid m.b.t. leermiddelen, zijn deze kosten sterk verminderd en is tevens de voorraad een stuk lager dan eind 2010. De zaalhuur is € 12.767,- hoger dan begroot, dit is te verklaren door de hoger opbrengst van KOS, en de uitvoering van de GIG in de Meerse.

Rente

Met het opstellen van de begroting zijn we er van uitgegaan dat we voor de verhuizing naar het Raadhuisplein en de investeringen een financiering nodig zouden hebben. Eind 2011 kwamen wij tot de conclusie dat de investeringen uit eigenmiddelen kon worden gefinancierd. Daarnaast ontvangen wij een groot deel van onze subsidie en deelnemersopbrengsten vooraf, Hierdoor hebben wij gedurende het jaar een hogere liquiditeit. Door een beter kasmanagement, hebben wij daardoor i.p.v. de begrote rente last, een rente bate gerealiseerd.

Bestemmingsfonds Inventaris

De toevoeging aan de bestemmingsfonds inventaris, is € 16.379,- hoger dan begroot, dit komt deels door het wegvallen van de rentelast inzake het niet aangaan van een financiering, en door de vervroegde afschrijving eind 2010. Tevens hebben wij over 2011 kleine inventaris te waarde van € 20.000,-, in de eerste instantie in de kosten geboekt. In de jaarrekening hebben wij deze t.l.v. gebracht van de

bestemmingsfonds inventaris. M.b.t. de ICT zijn wij niet tevreden over ons huidige planningspakket IMAS, daarnaast voorziet onze huidige software niet in de multifunctionaliteit die hier in de toekomst ambieert. Wij hebben daarom een extern bureau voor ons laten onderzoeken welke investering wij moeten doen in de ICT om in de toekomst te kunnen voorzien in al onze wensen, ook deze kosten € 31.406,- hebben wij ten laste gebracht van de bestemmingsfonds inventaris.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

3. EXPLOITATIERESULTAAT 2011

3.1 Algemeen

	2011		2010	
	(x € 1.000)	%	(x € 1.000)	%
BATEN	6.389	100,0	6.440	100,0
Personeelskosten	4.612	72,2	4.438	68,9
Huisvestingskosten	537	8,4	796	12,4
Algemene beheerskosten	678	10,6	586	9,1
Verkoopkosten	141	2,2	131	2,0
Activiteitenkosten	331	5,2	297	4,6
LASTEN	6.299	98,6	6.248	97,0
SALDO	90	1,4	192	3,0
Rentebaten en -lasten	34	0,5	29	0,5
RESULTAAT Incl.geoormerkte subsidie inventaris en afschrijvingslast	124	1,9	221	3,4
Af: toevoeging bestemmingsfonds inventaris	119		217	
RESULTAAT	5		4	

3.2 Kosten

De verhouding van de kostensoorten ten opzichte van de totale kosten.

	2011		2010	
	(x € 1.000)	%	(x € 1.000)	%
Personeelskosten	4.612	73,2	4.438	71,0
Huisvestingskosten	537	8,5	796	12,7
Algemene beheerskosten	678	10,8	586	9,4
Verkoopkosten	141	2,2	131	2,1
Activiteitenkosten	331	5,4	297	4,8
	6.299	100,0	6.248	100,0

Gemiddeld aantal FTE's over verslagjaar

73,6

74,1

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2011

	<u>31 december 2011</u>	<u>31 december 2010</u>
	€	€
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Inventaris	1.557.742	1.079.210
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>VOORRADEN</u>	16.845	23.348
<u>VORDERINGEN</u>		
Debiteuren	410.092	412.881
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>328.739</u>	<u>217.739</u>
	738.831	630.619
<u>LIQUIDE MIDDELEN</u>	1.899.708	2.719.876
	<u><u>4.213.126</u></u>	<u><u>4.453.054</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

	<u>31 december 2011</u>	<u>31 december 2010</u>
	€	€
PASSIVA		
<u>EIGEN VERMOGEN</u>		
Algemene reserve	284.600	279.241
Bestemmingsreserve personeel	392.086	292.976
Overige bestemmingsreserves	0	99.110
Bestemmingsfonds inventaris	1.421.967	1.302.789
Bestemmingsfonds egalisatie Provincie NH	<u>47.020</u>	
	2.145.673	<u>1.974.116</u>
<u>EGALISATIEREKENING</u>		
Egalisatie gesubsidieerde activa	20.800	3.150
<u>VOORZIENINGEN</u>		
Voorziening groot onderhoud	124.676	78.000
<u>KORTLOPENDE SCHULDEN</u>		
Crediteuren	101.319	484.835
Belastingen en premies sociale verzekeringen	165.527	179.242
Vooruitontvangen lesgelden	643.730	643.379
Gemeente Haarlemmermeer	539.906	671.171
Overige schulden en overlopende passiva	<u>471.495</u>	<u>419.160</u>
	1.921.977	2.397.788
	<u><u>4.213.126</u></u>	<u><u>4.453.054</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf

2. EXPLOITATIE-OVERZICHT OVER HET BOEKJAAR 2011

	<u>boekjaar 2011</u> €	<u>begroting 2011</u> €	<u>boekjaar 2010</u> €
Subsidies	4.813.663	5.523.875	5.006.727
Opbrengsten deelnemers	1.371.963	1.434.800	1.263.034
Overige opbrengsten	<u>203.710</u>	<u>262.500</u>	<u>170.007</u>
SOM DER BATEN	6.389.336	7.221.175	6.439.768
Personeelskosten	4.612.582	4.800.000	4.438.133
Huisvestingskosten	536.723	1.096.000	795.891
Algemene beheerskosten	677.719	690.310	585.548
Verkoopkosten	140.699	126.400	130.682
Activiteitenkosten	<u>330.616</u>	<u>372.100</u>	<u>296.681</u>
SOM DER LASTEN	6.298.339	7.084.810	6.246.936
SALDO EXCL. RENTE	90.997	136.365	192.832
Rentebaten	33.540	2.000	28.859
Rentelasten	<u>0</u>	<u>-37.500</u>	<u>0</u>
	33.540	-35.500	28.859
RESULTAAT	<u>124.537</u>	<u>100.865</u>	<u>221.691</u>
Af: toevoeging bestemmingsfonds inventaris	119.178	102.799	217.082
RESULTAAT	<u>5.359</u>	<u>-1.934</u>	<u>4.609</u>

3. KASSTROOMOVERZICHT

	<u>2011 (x € 1.000)</u>	<u>2010 (x € 1.000)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo exploitatie	125	222
Afschrijvingen	314	198
Mutaties werkkapitaal		
- voorraden	7	0
- vorderingen	-108	316
- kortlopende schulden	-476	607
Mutaties egalisatierekening	65	-4
Mutaties voorzieningen	47	-190
	<u>-27</u>	<u>1.148</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	-793	-580
Desinvesteringen in materiële vaste activa		170
Terugboeking cumulatieve afschrijving desinvesteringen		-170
Mutatie vooruitbetaalde materiële vaste activa		
	<u>-793</u>	<u>-580</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>-820</u></u>	<u><u>568</u></u>
Beginstand liquide middelen	2.720	2.151
Mutatie liquide middelen	<u>820-</u>	<u>568</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>1.900</u></u>	<u><u>2.720</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld conform Richtlijn 640 uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Deze richtlijn is bestemd voor organisaties- zonder- winststreven

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voorzover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De waarderingsgrondslag is ongewijzigd ten opzichte van 2009.

Bestemmingsreserve en bestemmingsfonds

Bestemmingsreserve betreft het deel van het eigen vermogen met een beperkte bestedingsmogelijkheid

Bestemmingsfonds betreft het deel van het eigen vermogen met een beperkte bestedingsmogelijkheid opgelegd door derden.

WAARDERING

Materiële vaste activa

Deze worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen, welke worden berekend op basis van de geschatte economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met het moment van investeren.

De afschrijvingspercentages bedragen: 6,67% tot 33,33%

Voorraden

Er is nog geen geautomatiseerd voorraadsysteem; de voorraad wordt gewaardeerd tegen verkrijgingswaarde.

Vorderingen

De vorderingen op debiteuren zijn opgenomen onder aftrek van een voorziening wegens vermoedelijke oninbaarheid.

Egalisatierekening

De egalisatierekening heeft als doel eenmalig ontvangen subsidies met een specifieke bestemming over meerdere jaren te verdelen. Dit vindt plaats aan de hand van de afschrijvingslast van het betreffende actief.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud dient ter egalisatie van de voor rekening van de stichting komende kosten van groot onderhoud. De dotatie vindt plaats op basis van een gelijke jaarlijkse verdeling van de geschatte onderhoudskosten in de toekomst, tot het moment waarop dit onderhoud is gepland.

Overige activa en passiva

Waardering vindt plaats tegen de nominale waarde.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf ....

RESULTAATBEPALING

Kosten

De kosten worden opgenomen in de periode waarop deze betrekking hebben.

Eigen bijdrage lesgeld cursisten

De opbrengsten uit lesgeld worden gelijkmatig verdeeld over de perioden waarin de cursus plaatsvindt. Gefactureerde opbrengsten die betrekking hebben op nog niet verstreken perioden, worden op de balans onder vooruitontvangen lesgeld vermeld.

Subsidies

De baten worden opgenomen in de perioden waarop de subsidie betrekking heeft. In geval van projectsubsidies worden de baten opgenomen voorzover ten behoeve van dat project kosten zijn gemaakt. Vooruitontvangen of nog niet bestede subsidies worden op de balans onder overige schulden en overlopende passiva geregistreerd.

Overige opbrengsten

De overige opbrengsten worden opgenomen in de periode waarop deze betrekking hebben.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

ACTIVA

5.1 VASTE ACTIVA

5.1.1 MATERIËLE VASTE ACTIVA

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Aanschafwaarde per 1 januari	2.533.083	2.123.078
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-1.453.873	-1.425.465
Boekwaarde per 1 januari	<u>1.079.210</u>	<u>697.613</u>
Investerings	793.025	579.784
Desinvesteringen (=aanschafwaarde van de desinvesteringen)	0	-169.779
Afschrijvingen	-314.494	-198.187
Terugboeking cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	0	169.779
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.557.742</u></u>	<u><u>1.079.210</u></u>
Aanschafwaarde per 31 december	3.326.109	2.533.083
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	-1.768.367	-1.453.873
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.557.742</u></u>	<u><u>1.079.210</u></u>

5.2 VLOTTENDE ACTIVA

5.2.1 VOORRADEN

Voorraad materialen	<u>16.845</u>	<u>23.348</u>
---------------------	---------------	---------------

5.2.2 VORDERINGEN

5.2.2.1 Debiteuren

De vorderingen op debiteuren zijn opgenomen onder aftrek van een voorziening wegens vermoedelijke oninbaarheid. De voorziening is bepaald op grond van een individuele beoordeling van de openstaande vorderingen.

De specificatie luidt:

Debiteuren	416.558	420.556
Af: voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid	-6.465	-7.675
	<u><u>410.092</u></u>	<u><u>412.881</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf

Het verloop van de voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid is als volgt:

	2011	2010
	€	€
Stand per 1 januari	-7.675	0
Af: oninbaar	0	0
Toevoeging ten laste / onttrekking ten gunste van de exploitatie	-7.675 1.210	0 -7.675
Stand per 31 december	<u>-6.465</u>	<u>-7.675</u>

5.2.2.2 Overige vorderingen en overlopende activa

Leningen personeel, pc-privé en fietsenplan	10.059	7.016
Pensioenen	33.391	8.238
Nog te ontvangen rente	25.656	21.025
Nog te ontvangen exploitatiesubsidie Provincie Noord-Holland	164.868	94.000
Nog te ontvangen projectsubsidies	10.000	5.560
Nog te factureren Kunst op school	-	871
BTW	56.549	46.547
Vooruitbetaalde kosten	28.217	34.482
	<u>328.739</u>	<u>217.739</u>

5.2.3 LIQUIDE MIDDELEN

Kas	1.162	4.638
ING rekening-courant	135.523	966.845
ING rekening-courant	100	17.272
Rabobank rekening-courant	5.463	255.585
ING TopBonus Zakenrekening	476.819	461.397
Rabobank BedrijfsTeleRekening	772.905	1.010.699
ING Depot	500.000	0
ING internetspaarrekening	6.147	0
Kruisposten	1.589	3.439
	<u>1.899.708</u>	<u>2.719.876</u>

Van de liquide middelen staat € 500.000,- in depot. Dit bedrag valt per 2 december 2012 weer vrij.
In 2012 zullen een aantal rekeningen worden opgeschoond.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf ..... MB .....

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

PASSIVA

5.3 EIGEN VERMOGEN

5.3.1 Algemene reserve

	2011 €	2010 €
Stand per 1 januari	279.241	274.632
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	5.359	4.609
Onttrekking t.g.v. de bestemmingsreserve personeel	-99.110	-135.268
Onttrekking t.l.v. de bestemmingsreserve voorber. Cultuurplein	49.110	100.890
Toevoeging t.l.v. de bestemmingreserve personeel		34.378
Toevoeging t.l.v. overige bestemmingreserves	50.000	0
Stand per 31 december	284.600	279.241

5.3.2 Bestemmingsreserve personeel

Stand per 1 januari	292.976	192.086
Toevoeging ten laste van de algemene reserve	99.110	135.268
Onttrekking ten gunste van de algemene reserve		-34.378
Stand per 31 december	392.086	292.976

De bestemmingsreserve personeel heeft ten doel onvoorziene personele kosten op te vangen. De hoogte van de bestemmingsreserve personeel bedraagt 9,5% van de bruto loonsom en sociale lasten. Met de gemeente is afgesproken deze voorziening op te trekken tot maximaal 10%. Tevens afgesproken dat de bestemmingsreserve personeel in 2015 weer teruggebracht zal zijn naar het gebruikelijke niveau van 5%.

5.3.3 Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve voorbereiding Cultuurplein	0	49.110
Bestemmingsreserve opening Nieuw - Vennep	0	0
Bestemmingsreserve heropening Hoofddorp	0	50.000
Stand per 31 december	0	99.110

5.3.3.1 Toelichting bestemmingsreserve voorbereiding Cultuurplein

Stand per 1 januari	49.110	150.000
Toevoeging ten laste van de algemene reserve		
Onttrekking ten gunste van de algemene reserve	-49.110	-100.890
Stand per 31 december	0	49.109,71

De bestemmingsreserve voorbereiding Cultuurplein diende ter dekking van het niet gesubsidieerde deel van de kosten inzake extra personele inzet in verband met de voorbereiding voor het Cultuurplein, aankledingskosten, omzetten adresgegevens. Het restant van de bestemmingsreserve is in 2011 volledig benut.

5.3.3.2 Toelichting bestemmingsreserve heropening Hoofddorp

Stand per 1 januari	50.000	50.000
Toevoeging ten laste van de algemene reserve	-50.000	0
Stand per 31 december	0	50.000

datum 13 MRT 2012

De bestemmingsreserve heropening Hoofddorp diende ter dekking van de kosten in verband met de heropening na de verbouwing van het hoofdgebouw in Hoofddorp. De bestemmingsreserve inzake heropening Hoofddorp is in 2011 volledig benut.

5.3.4 Bestemmingsfonds inventaris

	2011	2010
	€	€
Stand per 1 januari	1.302.789	1.085.707
Toevoeging: geormerkte subsidie Gemeente Haarlemmermeer:		
- inventaris Hoofddorp en Nieuw-Vennep	476.728	379.115
- Correctie indexering bestemmingsfonds inventaris 2003 t/m 2011		31.755
Onttrekking: afschrijvingslast ten laste van het bestemmingsfonds	-306.144	-193.788
Onttrekking: kleine aanschaf kantoorinventaris Hoofddorp	-20.000	
ICT kosten	-31.406	
Subtotaal	119.178	217.082
Stand per 31 december	<u>1.421.967</u>	<u>1.302.789</u>

Met ingang van 2003 is een deel van de bekostiging van de Gemeente Haarlemmermeer geormerkt en mag uitsluitend worden aangewend voor de afschrijvings- en financieringslasten van investeringen. Het geormerkte deel van de subsidie wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds, de afschrijvingslasten van de inventaris worden aan het bestemmingsfonds onttrokken.

5.3.5 Bestemmingsfonds ten behoeve van egalisatie subsidie Provincie Noordholland

Stand per 1 januari	0	0
Bij: toevoeging	47.020	
Af: onttrekking ten gunste van de exploitatie	0	0
Stand per 31 december	<u>47.020</u>	<u>0</u>

In 2011 is gebleken dat wij m.b.t. de verantwoording naar de Provincie NH over het jaar 2010 afweken van het activiteitenplan 2010. Voor het teveel aan ontvangen subsidie moeten we volgens de richtlijnen van de Provincie NH een egalisatiereserve vormen in de jaarrekening, in 2010 is dit niet gebeurd. Dat doen we bij deze. Het betreft € 29.707,- over 2010 en € 17.313,- over 2008 en voorgaande jaren.

5.4 EGALISATIETREKING

5.4.1 Egalisatierekening gesubsidieerde activa

De egalisatierekening dient ter egalisatie van bijdragen van de Sponsorstichting Cultureel Centrum Haarlemmermeer aan investeringen. De vrijval ten gunste van de exploitatie gebeurt parallel aan de afschrijving van de betreffende investering. Van de Gemeente Haarlemmermeer eenmalig een subsidie ontvangen van € 26.000,- m.b.t. de luchtvochtigheidsproblemen in Nieuw-Vennep. Ook hier zal de vrijval parallel aan de afschrijvingen ten gunste van de exploitatie worden gebracht.

Stand per 1 januari	3.150	7.549
Bij: toevoeging inzake luchtvochtigheid Nieuw-Vennep	26.000	
Af: onttrekking ten gunste van de exploitatie	-8.350	-4.399
Stand per 31 december	<u>20.800</u>	<u>3.150</u>

5.5 VOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud gebouw Raadhuisplein	30.257	0
Voorziening groot onderhoud gebouw Nieuw-Vennep	94.418	78.000
Stand per 31 december	<u>124.676</u>	<u>78.000</u>

Er zijn momenteel nog geen concrete afspraken over wie de kosten van het toekomstige groot onderhoud ten aanzien van het Gebouw Raadhuisplein en gebouw Harmonieplein Nieuw-Vennep voor zijn rekening gaat nemen. Vooralsnog hanteren

wij daarom het standpunt dat wij de kosten voor het toekomstig onderhoud aan de voorgenoemde locaties voor onze rekening nemen. Om deze reden is voor beide locaties een onderhoudsvoorziening gevormd, waarbij de dotatie over boekjaar 2011 is gebaseerd op een schatting. De aard en omvang van toekomstige onderhoudsuitgaven zijn nog niet in beeld gebracht in een meerjarenonderhoudsplan. Deze meerjarenonderhoudsplannen zullen in 2012 per locatie worden opgesteld.

5.5.1 Toelichting voorziening groot onderhoud gebouw Raadhuisplein, Hoofddorp

Een deel van het groot onderhoud van het pand aan het Raadhuisplein, komt voor rekening van Pier K. De dotatie wordt berekend op basis van een 10-jarig onderhoudsplan. Per balansdatum is er nog geen 10-jarig onderhoudsplan beschikbaar. Naar verwachting zal dit plan in 2012 gereed zijn.

Het verloop van de balanspost is als volgt:

	2011	2010
	€	€
Dotatie boekjaar	0	216.284
Ontrekking	30.257	30.257
		-246.541
Stand per 31 december	<u>30.257</u>	<u>0</u>

5.5.2 Toelichting voorziening groot onderhoud gebouw Harmonieplein, Nieuw-Vennep en Raadhuisplein, Hoofddorp

Een deel van het groot onderhoud van het pand aan het Harmonieplein, komt voor rekening van Pier K. Per balansdatum is er nog geen 10-jarig onderhoudsplan beschikbaar. Naar verwachting zal dit plan in 2012 gereed zijn.

Het verloop van de balanspost is als volgt:

Stand per 1 januari	78.000	52.000
Dotatie boekjaar	26.000	26.000
Onttrekking	-9.582	
Stand per 31 december	<u>94.418</u>	<u>78.000</u>

5.6 KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	101.319	484.835
Loonheffingen en BTW	165.527	179.242
Vooruitontvangen les gelden	643.730	643.379
Gemeente Haarlemmermeer (te verrekenen subsidies)	539.906	671.171
Overige schulden en overlopende passiva	471.495	419.160
	<u>1.921.977</u>	<u>2.397.788</u>

5.6.1 Toelichting loonheffingen en BTW

Loonheffingen	<u>165.527</u>	<u>179.242</u>
	<u>165.527</u>	<u>179.242</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf

5.6.2 Toelichting overige schulden en overlopende passiva

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	147.028	150.046
Reservering overige personele kosten	11.057	10.069
Stichting Beheer Cultuurgebouw	1.647	
Stichting ICT Beheer	151.313	
Overige schulden en overlopende passiva	160.450	259.044
	<u>471.495</u>	<u>419.160</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Per 26 april 2007 heeft Pier K een kredietfaciliteit bij de ING bank met een kredietlimiet van € 460.000,-. De looptijd is onbepaald en de rentevergoeding bedraagt 1% boven de ING bank Basisrente. Als zekerheid dient alle huidige en toekomstige bedrijfsactiva.

In de jaarrekening 2011 is er geen huur opgenomen in de exploitatie. De ontvangen subsidie € 597.178,- is opgenomen bij de kortlopende schulden. De verwachting is dat wij over 2011 geen huurnota's meer zullen ontvangen. De te veel ontvangen subsidie € 597.178,- zal door de Gemeente Haarlemmermeer in 2012 worden teruggevorderd.

Ultimo 2011 is er een leaseverplichting inzake een auto, die afloopt tot 30 april 2014. De totale verplichting tot 30 april 2014 bedraagt € 13.046,-

In 2012 zullen de huurcontracten voor zowel Nieuw-vennep als Hoofddorp worden opgemaakt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

8. TOELICHTING OP HET EXPLOITATIE-OVERZICHT OVER HET BOEKJAAR 2011

6.1 BATEN

6.1.1 Subsidies

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
<u>Exploitatiesubsidies</u>		
Exploitatiesubsidie Gemeente Haarlemmermeer	4.778.896	4.651.604
Correctie sub inzake huur 2011/2010	-597.178	-307.041
Correctie sub inzake huur 2008/9		-448.346
Correctie huur inzake 2008/9		448.346
Tekortsubsidie Provincie Noord-Holland *)	423.000	470.160
Correctie subsidie voorgaande jaren	-61.252	
<u>Projectsubsidies</u>		
Totaal projectsubsidies	270.197	192.004
	<u>4.813.663</u>	<u>5.006.727</u>

*) De besteding van de tekortsubsidie van de Provincie Noord-Holland zal afzonderlijk met een accountantsverklaring worden verantwoord.

De correctie inzake de huursubsidie is hierboven apart verantwoord.

6.1.2 Opbrengsten deelnemers

Muziek Klassiek	605.478	562.458
Muziek Pop en Jazz	283.749	256.727
Dans en Theater	117.239	121.322
Beeldend en Audiovisueel	151.457	138.608
Literair en Receptief	12.415	15.146
Podium voor Architectuur	491	2.603
Kunst op school	183.774	143.428
Kaartverkoop	4.672	446
Overige	12.688	22.296
	<u>1.371.963</u>	<u>1.263.034</u>

De opbrengsten deelnemers KIV zijn € 76.078,- verbeterd t.o.v. 2010, echter blijven € 43.461,- achter op de begroting, dit komt met name door de invoering van btw op niet muzieklessen m.i.v. 1 juli 2011 en de verhoging van de cursustarieven.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf .....

6.1.3 Overige opbrengsten

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Verhuuractiviteiten	44.040	23.906
Geluidsstudio	1.964	2.330
Workshops voor bedrijven	7.619	7.640
Horeca	34.804	28.653
Advertenties Cursusgids		2.333
Sponsoring	48.968	41.899
Overige opbrengsten KOS	3.386	
Opbrengsten Podium voor Architectuur	18.048	49.639
Opbrengsten KOM	17.500	10.625
Leerorkest	8.447	
Naschoolse opvang/kinderopvang	5.059	
Bredeschoolactiviteiten	5.770	
Filmhuis	2.145	
Overige opbrengsten	5.961	2.982
	<u>203.710</u>	<u>170.007</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

paraaf ....

6.2 LASTEN

6.2.1 Personeelskosten

Lonen en salarissen	3.369.580	3.339.566
Af: uitkeringen ingevolge sociale verzekeringswetten	-18.045	-37.953
Subtotaal bruto loonsom	<u>3.351.535</u>	<u>3.301.613</u>
Werkgeverspremie voor sociale verzekeringswetten	452.720	450.642
Pensioenlasten	293.142	294.335
Premies particuliere verzekeringen	5.508	4.386
Subtotaal bruto loonsom en loonheffingen	<u>4.102.904</u>	<u>4.050.976</u>
Uitzendkrachten boven formatie / werk derden	59.787	67.540
Uitzendkrachten vervanging	98.360	88.794
Uitzendkrachten vacatures	88.260	9.425
Studie- en opleidingskosten	90.114	32.549
Reiskosten woon-werk	73.889	91.315
Zakelijke reiskosten	4.869	5.622
Werving en selectie	10.094	4.628
Arbokosten	22.991	25.187
Verzekeringen personeel	2.839	4.514
Consumpties personeel	14.693	9.921
Verblijfkosten	2.226	1.101
Personeelsfeesten/attenties personeel	11.122	10.688
Diverse personeelskosten	30.434	35.875
Subtotaal overige personele kosten	<u>509.678</u>	<u>387.157</u>
Totaal personele kosten	<u>4.612.582</u>	<u>4.438.133</u>

De bruto loonkosten zijn ten opzichte van 2010 met € 175.002,- gestegen.

6.2.2. Huisvestingskosten

	2011	2010
	€	€
Huur gebouw Hoofddorp	189	290.137
Huur decentrale lokaties	28.811	35.481
Onderhoud gebouwen	12.363	4.191
Dotatie voorziening groot onderhoud	56.257	56.257
Energiekosten	161.800	106.551
Schoonmaakkosten	171.836	132.605
Onroerend zaakbelasting	35.065	15.257
Inventaris- en goederenverzekering	10.770	8.366
Beveiligingskosten	11.312	10.810
Verhuiskosten *)		108.322
Overige huisvestingskosten	48.320	27.915
Totaal huisvestingskosten	<u>536.723</u>	<u>795.891</u>

Over 2011 krijgen wij van de Gemeente Haarlemmermeer geen huurnota's, verwacht wordt dat deze ook niet meer zullen worden ontvangen. Het te veel aan ontvangen subsidie moet in 2012 teruggevorderd worden door de Gemeente Haarlemmermeer.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

6.2.3 Algemene beheerskosten

Afschrijvingen	314.494	198.187
ICT-kosten	133.023	100.795
Kantoorkosten	134.768	125.395
Algemene kosten	73.339	143.215
Kosten horeca	22.095	17.956
	<u>677.719</u>	<u>585.548</u>

6.2.3.1 Toelichting afschrijvingen

Materiële vaste activa tlv bestemmingsfonds inventaris	306.144	141079,0926
Vervroegde afschrijving door buitengebruikstelling		<u>52708,54</u>
Totaal materiële vaste activa tlv bestemmingsfonds inventaris	<u>306.144</u>	<u>193.788</u>
Materiële vaste activa tlv egalisatierekening	8.350	4.399
	<u>314.494</u>	<u>198.187</u>

6.2.3.2 Toelichting ICT-kosten

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Beheer- en onderhoud hardware	1.749	18.826
Beheer- en onderhoud iMas Cursus	31.071	31.253
Beheer- en onderhoud iMas Onderwijs	5.255	2.221
Beheer- en onderhoud Accountview	4.200	4.244
Licentiekosten	3.306	3.513
Datacommunicatie	6.026	12.350
Stichting ICT Beheer	49.093	
Kleine aanschaf	390	1.698
Overige ICT-kosten	31.934	26.690
	<u>133.023</u>	<u>100.795</u>

6.2.3.3 Toelichting kantoorkosten

Kantoorbenodigdheden	6.060	5.262
Kleine aanschaf kantoorinventaris	12.781	6.515
Onderhoud inventaris	25.252	7.534
Kopieerkosten	20.774	19.110
Drukwerk	15.676	11.327
Vakliteratuur	7.123	9.358
Contributies en bijdragen	11.353	10.848
Portokosten	17.602	21.961
Telefoonkosten	18.146	33.479
	<u>134.768</u>	<u>125.395</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

6.2.3.4. Toelichting algemene kosten

Assuranties	10.503	15.310
Accountantskosten	28.434	30.050
Advieskosten	8.660	54.289
Salarisadministratiekosten	13.132	13.758
Bestuurskosten	4.674	2.807
Transportkosten	8.994	9.259
Kosten betalingsverkeer	5.315	6.501
Voorziening dubieuze debiteuren	797	9.961
Overige algemene kosten/BTW suppletie	-7.170	1.280
	<u>73.339</u>	<u>143.215</u>

6.2.3.5 Toelichting kosten horeca

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Horecabenodigheden	22.095	17.956
	<u>22.095</u>	<u>17.956</u>

6.2.4 Verkoopkosten

Cursusgids	653	32.004
Website	22.125	45.339
Publiciteit / advertenties	44.765	35.628
Representatiekosten	13.471	8.162
Sponsoring	8.005	8.225
Overige verkoopkosten	51.681	1.325
	<u>140.699</u>	<u>130.682</u>

6.2.5 Activiteitskosten

Bemiddelingskosten Kunst op school	100.373	80.647
Werk derden	89.186	84.110
Modellengeld	3.556	4.488
Leermiddelen	52.263	70.596
Abonnementen/rechten leermiddelen	4.924	4.226
Onderhoud leermiddelen	9.146	2.765
Stemmen muziekinstrumenten	13.828	11.723
Huur goederen	15.597	14.442
Zaalhuur	21.218	8.450
Overschot GIG 2011 t.g.v. GIG 2012		
Overige activiteitenkosten	20.524	15.234
	<u>330.616</u>	<u>296.681</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 13 MRT 2012

6.2.6 Rentebaten

rente rekening courant en deposito's	33.540	28.859
	<u>33.540</u>	<u>28.859</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Raad van Toezicht en de directie van Stichting Pier K, Vertrekpunt voor kunst en cultuur

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Pier K, Vertrekpunt voor kunst en cultuur te Hoofddorp gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directeur-bestuurder van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende van toepassing zijnde Richtlijn voor Jaarverslaggevint 640 "Organisaties zonder winststreven". De directeur-bestuurder is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pier K, Vertrekpunt voor kunst en cultuur per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met de in Nederland geldende van toepassing zijnde grondslagen voor de financiële verslaggeving Richtlijn voor Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Haarlem, 13 maart 2012

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. J.M.A. Brak RA

paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Jaarverslag Pier K 2011

1. Inleiding	2
2. Bestuur en organisatie	3
3. Kern van de zaak	6
4. De beloofde resultaten	7
5. Kunst in Onderwijs	8
6. Kunst in de Wijk	11
7. Kunst naar Keuze	14
8. Bedrijfsvoering	20
9. Cultuurgebouw	21
10. Personele zaken	22
11. Financiële jaarrekening (+bijlage)	26

1. Inleiding

Het jaar 2011 was het jaar van een explosieve stijging van ons publieksbereik en verhoging van onze opbrengsten. Het eerste jaar van ons ondernemingsplan, de opening van een nieuw gebouw en een definitieve nieuwe taakstelling door gemeentelijke bezuinigingen. Dit jaarverslag koppelt direct terug op de resultaten uit het ondernemingsplan *Kunst als Kompas 2011-2014*, jaar 2011. In de specifieke routes maken wij eveneens voor de gemeente inzichtelijk dat wij aan het programma van eisen hebben voldaan.

Het belangrijkste resultaat van het jaar 2011 is het publieksbereik binnen onze routes. We hebben 352 deelnemers in bedrijven bereikt, 712 deelnemers in de brede scholen/ naschoolse opvang; 1.543 deelnemers via wijkprojecten en 7.989 deelnemers in de vrije tijd (t.o.v. 6.286 in 2010). Opvallend is dat onze deelnemers in aantal zijn toegenomen ondanks verhoging van de BTW en verkorting van de individuele muziekles met 5 minuten.

De totale bezoekersaantallen zijn fors gestegen van 24.172 in 2010 naar 28.087 bezoekers in 2011. Kortom, een verhoging van bezoekersaantallen met 16%, een verhoging van deelnemers in de vrije tijd van 27%. Ook het bereik van Kunst in Onderwijs is hoog gebleven, terwijl dit jaar de afdeling grotendeels is afgebouwd en we een doorstart hebben gemaakt met inzet van docenten i.p.v. de voormalig consultants. De leerlingaantallen die we bereikten in het primair- en voortgezet onderwijs zijn gestegen van 24.172 naar in totaal 25.680 kinderen.

Er is door onze mensen met grote inzet en passie gewerkt aan dit resultaat. We hebben een aantal bijzondere acties ondernomen om hiertoe te komen: Ons nieuwe project Kunst in Leren is gestart en kan nu al rekenen op veel belangstelling bij scholen. Onze nieuwe PluginMuziekschool is ontwikkeld in dit jaar met veel enthousiasme van ons docententeam. De samenwerking Cultuurgebouw heeft een vlucht genomen. Onze verhuur van ruimtes is aanzienlijk toegenomen.

In mei 2011 hebben we een Klanttevredenheidsonderzoek verstuurd naar alle cursisten en naar een representatieve groep uit ons verzorgingsgebied. Met als resultaat een rapportcijfer 7,4. Daarnaast hebben we specifiek bij scholen en relaties van Kunst in de Wijk nog een aantal vragen onderzocht. Het in juni gehouden medewerkerstevredenheidsonderzoek gaf als rapportcijfer een 6,8. De resultaten zijn enerzijds meegenomen in het werkplan 2012 en anderzijds in ons reorganisatieplan 2012-2014.

Het algehele beeld over 2011 laat zien dat wij in staat zijn gebleken om met minder personeel innovatie te realiseren en meer bereik en hogere opbrengsten te genereren. Ook hebben we gezien dat – ondanks noodzakelijke wijzigingen in prijs en lestijden – de klant ons trouw is. Kortom, een jaar waarin het vertrouwen is gegroeid dat wij de komende periode onze organisatie naar een hoger niveau kunnen tillen, ondanks de bezuinigen.

Haarlemmermeer, 12 maart 2012

2. Bestuur en organisatie

Bestuur/ Raad van Toezicht

In december 2011 is Pier K overgegaan van een Bestuursmodel naar een Raad van Toezichtmodel. Voor de Raad van Toezicht zijn nieuwe profielschetsen voor alle leden gemaakt. De nieuwe statuten zijn vastgesteld. Pier K leeft de Code CulturalGovernance na.

Het bestuur bestond tot december uit de heer Henk van den Broek (voorzitter), mevrouw mr. Henny Langendijk-Meijer (secretaris), mevrouw Marjo Septer RA (penningmeester), de heer Peter Schreuder, mevrouw mr. M. Bonsen, de heer Eric Traa MBA en de heer mr. Dirk Giltay Veth.

Met de overgang naar de Raad van Toezicht hebben de heer Henk van den Broek en mevrouw Henny Langendijk-Meijer in november afscheid genomen en is als nieuwe voorzitter per 14 december de heer Cor Vrieswijk toegetreden. De andere leden van het bestuur zijn overgegaan naar de Raad van Toezicht en passen allen goed of enigszins op een van de profielen. Bij vertrek van een van de leden, wordt voor werving het nieuwe benodigde profiel benut.

Het bestuur is in dit jaar zeven keer bij elkaar gekomen. Tussentijds heeft op specifieke thema's ook zo nu en dan overleg plaatsgevonden tussen directie en een select aantal bestuursleden. Het bestuur heeft aandacht besteed aan de volgende onderwerpen: afbouw afdeling Kunst op School, voortgang Cultuurgebouw en de gezamenlijke beheerstichting, investeringsbegroting t.b.v. Cultuurgebouwen het ondernemingsplan *Kunst als Kompas* 2011-2014. In 2011 heeft het bestuur een evaluatie gehouden op basis van de Code CulturalGovernance. Op de volgende punten heeft het bestuur zichzelf getoetst:

- Directie reglement: in orde
- Vastleggen informatievoorziening: in orde
- Profielschetsen: actie (bij overgang naar Raad van Toezichtmodel geëffectueerd)
- Klokkenluidersreglement: in orde (vertrouwenspersoon in organisatie)
- Aansprakelijkheidsverzekering: in orde
- Maximale zittingsduur: in orde
- Overleg accountant: in orde
- Coöptatie: niet van toepassing
- Rapportage jaarverslag: in orde
- Uitkomsten zelfevaluatie: in orde

De belangrijkste stukken, die door het bestuur zijn vastgesteld:

- Ondernemingsplan *Kunst als Kompas* 2011-2014 inclusief meerjarenbegroting
- Statuten, profielen en stappenplan Raad van Toezicht
- Jaarverslag 2010 en jaarrekening 2010
- Begroting 2012

Organisatie

Het managementteam bestond dit jaar uit: Suzanne Leclaire-Noteborn (directeur-bestuurder per december 2011), Saskia van Ham (hoofd bedrijfsvoering), John Does (hoofd Personeel & Organisatie) en Saskia Ouwehand (hoofd Kunst in Vrije tijd); Monika van der Ent (hoofd beeldende kunst, dans, theater en musical) heeft vanaf april de tijdelijke waarneming voor Saskia Ouwehand op zich heeft genomen i.v.m. langdurige ziekte. De directie wordt ondersteund door Vanessa Willems (management assistente). Het 'breed managementteam' bestond uit het managementteam, aangevuld met Ineke de Vries (hoofd Marketing&Communicatie), Paul de Zeeuw (hoofd Financiën), Joke Rood (hoofd Kunst op Maat), Hans Blok (a.i. hoofd Kunst op School), Yvonne Lub (waarnemend hoofd Podium voor Architectuur), Erik Waerts (hoofd Klassieke muziek) en Joop van Deuren (hoofd Pop & jazz).

Partners

De gemeente Haarlemmermeer maakte ook in 2011 mogelijk dat zoveel inwoners van deze gemeente hun talent konden ontdekken en ontwikkelen via Pier K. In 2011 is de gemeente geconfronteerd met een taakstelling. Deze zal deels binnen het gemeentelijk apparaat en deels daarbuiten moeten worden gerealiseerd. In 2011 is constructief overleg gevoerd over hoe hier vanuit Pier K mee om te gaan. Pier K heeft actief geparticipeerd binnen de aan de besprekingen voor de nieuwe Cultuurnota Haarlemmermeer.

De partners Cultuurgebouw zijn van groot belang geweest voor de gezamenlijke activiteiten die gerealiseerd zijn in 2011. Andere belangrijke samenwerkingspartners - naast het cultuurgebouw – waren: scholen, Ymere, Univé, de Stichting Vrienden van het Podium voor Architectuur, Seats2Meet, MeerBusiness, Rabobank, Stichting Brede Scholen Haarlemmermeer, Stichting Bardo, Kunstconnectie, collega cultuureducatie-instellingen, Kinderopvang Op Stoom in Nieuw-Vennep, Gastouderbureau de Boshoeve Nieuw-Vennep, Stichting Leergeld en vele anderen.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad bestaat begin 2011 uit zeven personen, zijnde:

- Thomas Herrmann (voorzitter)
- Jan Glastra (vicevoorzitter)
- Nico de Graaf
- Anne-marie Corman
- Mariska de Liefde
- Nynke van Halsema
- Justa van Bergen
- Sonja Dolieslager als ambtelijk secretaris

Gedurende het jaar is het een en ander veranderd. Justa van Bergen is per 1 maart 2011 uit dienst gegaan en is in die maand – door verkiezing - vervangen door Harry Maarse. Nynke van Halsema is eind 2011 uit dienst gegaan en is niet vervangen.

In september 2011 heeft Jan Glastra de voorzittershamer overgenomen van Thomas Herrmann en heeft Harry Maarse de functie als vicevoorzitter geaccepteerd. Sonja Dolieslager is per 1 oktober gestopt met haar werkzaamheden als ambtelijk secretaris. Daar deze functie niet intern was in te vullen is er medio december 2011 een extern bureau in de arm genomen om zorg te dragen voor de verslaglegging van de vergaderingen voor het jaar 2012. Mariska de Liefde en Jan Glastra zijn langdurig uitgevallen door ziekte. De taken van de voorzitter zijn in deze periode waargenomen door Harry Maarse.

Stand van zaken bezetting OR aan het eind van 2011:

- Jan Glastra – voorzitter
- Harry Maarse – vice-voorzitter
- Anne-marie Corman – lid OR
- Nico de Graaf – lid OR
- Thomas Herrmann – lid OR
- Mariska de Liefde – Lid OR

In 2011 is de OR op maandelijkse basis - met uitzondering van de vakantieperiode - bij elkaar gekomen met aansluitend overleg met de directie.

Datum vergadering	Met als agendapunten onder andere:
10 januari 2011	Jaartaakverhoging / Afbouw afdeling KOS / Instellingsregeling
07 februari 2011	Jaartaakverhoging / KOS – sociaal plan / Podium voor Architectuur / Nieuw gebouw – veiligheid - ARBO.
07 maart 2011	Bezetting OR / Stand van zaken Jaartaakverhoging / Scholing OR / Deeltijdontslag en afvloeiingsregeling/ Evaluatie bestuur / Ondernemingsplan 2011-2014.
04 april 2011	Jaarplanning OR / Begroting OR 2010 en 2011 / Facilitair Coördinator / Uniforme Jaartaak.
16 mei 2011	Deeltijdontslagen / Jaarverslag 2010 en werkplannen 2011 OR / Toelichting jaarrekening en –verslag.
20 juni 2011	Deeltijdontslagen / Afvloeiingsregeling / Adviesaanvraag Raad van Toezicht model/ Bezorgdheid lestijdverkorting
12 september 2011	Evaluatie scholing OR / Communicatie OR / Taak-functieverdeling OR / Nieuwsflash / Bezuinigingen / Voort- overgang Raad van Toezicht / Proces reorganisatie / Verloop leegstand.
19 september 2011	Extra overleg met betrekking tot plan directie
10 oktober 2011	Bezuinigingen / Proces reorganisatie / Begroting 2012 / Stand van zaken leegstand muziek.
01 november 2011	Taken en functieverdeling OR / Planning personeelsbijeenkomst 14 november.
09 december 2011	Geplande vergadering door omstandigheden geannuleerd.

De OR heeft dit jaar de achterban geïnformeerd met een nieuwsflash die elke twee maanden verschijnt. De OR is toegankelijk voor achterban en directie.

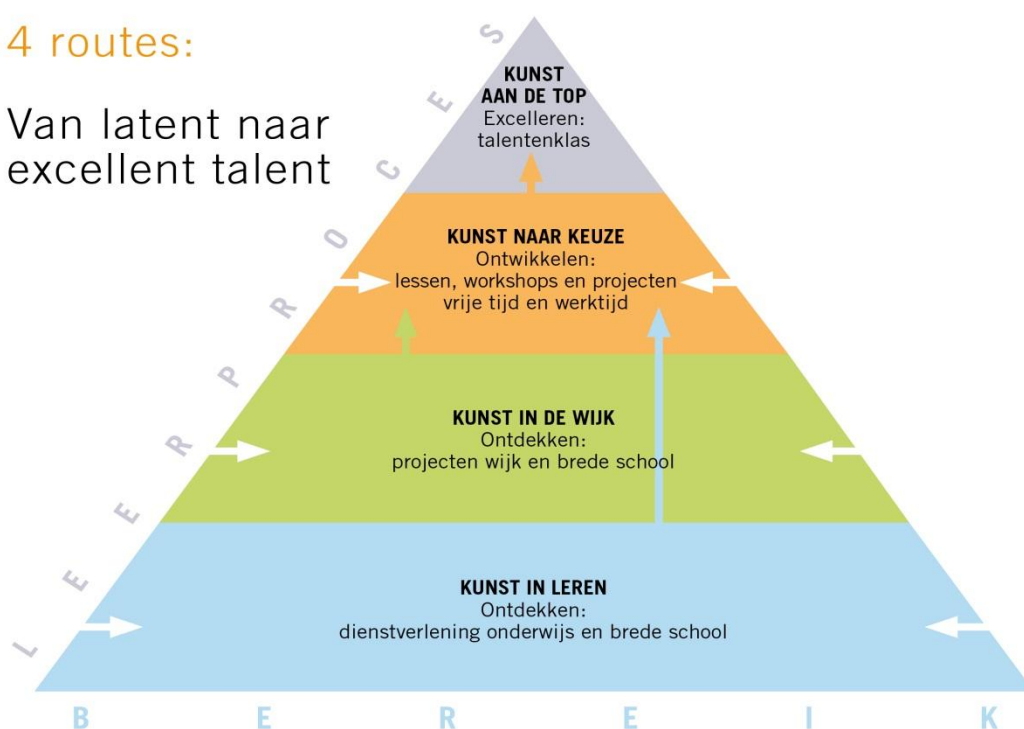
3.Kern van de zaak: de 4 routes

Onze missie: Pier K biedt kunst als kompas voor het ontdekken en ontwikkelen van talent.

Dit doen wij binnen 4 routes. Ieder doel heeft een hoofddoel, een aantal kernactiviteiten en focus op enkele marktpartijen. De plannen en resultaten per jaar ordenen wij langs de lijn van deze routes.¹

4 routes:

Van latent naar
excellent talent

¹ De naam van de route *Kunst in Leren* hebben wij per 2012 aangepast in *Kunst in Onderwijs*, daar wij in deze route zowel losse producten aanbieden aan het onderwijs alswel dienstverlening volgens de aanpak Kunst in Leren. Kunst in Leren is aldus het type dienstverlening en niet (meer) de naam van de route.

4. De beloofde resultaten

In het ondernemingsplan hebben wij ons gecommitteerd aan het realiseren van resultaten per route per jaar. In een overzicht zien deze er als volgt uit:

BEREIK PER ROUTE IN 2011		
Bereik en aantallen per jaar	Beoogd resultaat	Gerealiseerd resultaat
Route Kunst in Onderwijs		
aantal leerlingen primair onderwijs bemiddeld (Kunstmenu)	16.000	16.251
aantal leerlingen voortgezet onderwijs bemiddeld (Cultuurparcours)	5.000	5.595
aantal scholen primair onderwijs	65	66 (incl. speciaal onderwijs)
aantal scholen voortgezet onderwijs	8	8
Aantal leerlingen bereikt in PO met aanbod Pier K	nieuwe	23.661
Aantal leerlingen bereikt in VO met aanbod Pier K	nieuw	2.019
Bezoekers projecten in het onderwijs	nieuw	3.522
Route Kunst in de Wijk		
Aantal sociaal-artistische projecten in de wijk	3	6
Aantal actieve deelnemers wijkprojecten	350	1.543
Aantal actieve deelnemers naschoolse opvang/ brede school	nieuw	712
Aantal bezoekers wijkprojecten	2.200	3.408
Samenwerking kinderopvangorganisaties	1	3
Meerjarige afspraken met brede scholen	2	2
Route Kunst naar Keuze		
Aantal actieve deelnemers, particulieren	5.700	7.989
Aantal actieve deelnemers, bedrijven	nieuw	352
Aantal bezoekers (gezamenlijke) evenementen	25.000	28.087
Aantal bedrijven met actieve kunstbeoefening	3	6
Route Kunst aan de Top		
Aantal getalenteerde jongeren	start komend seizoen	

5. Kunst in Onderwijs

Hoofddoel

Integratie van kunst en cultuur in de leeromgeving voor kinderen van 4 tot 18 jaar in Haarlemmermeer. Met als doel de kennismaking met cultuur, het leerproces en de persoonlijke ontwikkeling te stimuleren.

Kernactiviteit

Het verzorgen van een breed en – op het ‘lerende kind’ - gericht aanbod van producten aan scholen en bemiddeling tussen culturele aanbieders en scholen.

Bereik

In totaal werden in het primair onderwijs 23.661 leerlingen bereikt met ons aanbod. Dit is meer dan het totaal aantal leerlingen per jaar in het primair onderwijs, omdat we leerlingen ‘per ontmoeting’ tellen. Veel scholen hebben onze menu’s afgenomen, waarin een actief deel (workshops) en een receptief deel (voorstellingen bijv.) onderdeel zijn van 1 programma. In dit geval tellen wij een leerling 2x.

In het voortgezet onderwijs werden 2.019 leerlingen (incl. Gig en Technasium) bereikt met aanbod van Pier K verspreid over de klassen 3, 4 en 5 VMBO, Havo/VWO.

De bemiddeling van het Kunstmenu zorgde voor bereik van 16.251 leerlingen in het primair onderwijs. In het voortgezet onderwijs werden met Cultuurparcours alle leerlingen bereikt waar de subsidie voor bestemd is. D.w.z. alle leerlingen van klas 1 t/m 3 VMBO en klas 1 t/m 4 Havo/VWO: totaal 5.595 leerlingen.

Naar het project Park 21 aan het Technasium kwamen 210 ouders kijken en naar de voorrondes van de Gig kwamen 3.321 bezoekers kijken.

Inhoud

In mei 2011 zijn we van start gegaan met een nieuwe website voor Kunstmenu en Cultuurparcours. In 2011 is het voorbereidende werk verricht, begin 2012 zal er tot het daadwerkelijk bouwen van de site overgegaan worden.

Primair onderwijs

In april namen wij afscheid van onze collega’s consulenten. Op de afdeling KOS werken vanaf die datum 2 medewerkers: een coördinator onderwijs en een organisatorisch medewerker. Deze twee medewerkers hebben het programma voor 2011-2012 - deels samen met de vertrekkende consulenten - samengesteld en met extra inzet van docenten Pier K uitgevoerd.

In 2011 bemiddelt Pier K kunstenaars in de klas, voorstellingen en films. De overige gemeenten bestellen aanbod via de website van Kunst op School. In de tweede helft van het jaar 2011 stond voornamelijk in het teken van de inhoudelijke vernieuwing van cultuuronderwijs en hebben wij veel energie gestoken in de opstart van het project Kunst in Leren.

Het geven van advies en informatie vindt plaats gedurende het hele jaar. Kunst op School ondersteunt scholen bij het opstellen van hun beleid voor cultuureducatie en de vertaling ervan in concrete activiteiten. Ook adviseert Kunst op School gemeenten. In samenwerking met Stichting Brede Scholen Haarlemmermeer bijvoorbeeld bracht Kunst op School in 2011 aan gemeente Haarlemmermeer advies uit over de inzet van combinatiefuncties cultuur. Het ontwikkelen van dit plan heeft inmiddels geleid tot een intensievere samenwerking met (het verband van) brede scholen in Haarlemmermeer, uitmondend in verschillende projecten en samenwerkingsrelaties.

Voor wat betreft begeleiding en (na)scholing organiseerde Kunst op School in het kader van de Kinderboekenweek bijeenkomsten in zowel Haarlemmermeer als in de regio's Gooi en Vechtstreek en Amstelland, Diemen en Meerlanden (exclusief Haarlemmermeer). In totaal namen 19 leerkrachten deel aan deze bijeenkomsten. De begeleiding van 2e-lijns werk is grotendeels overgegaan naar het nieuwe provinciale instituut: Plein C. Zij coördineren de nascholing en de icc-cursussen. Op het gebied van de icc-training bestaat nauw contact met de medewerkers van Plein C. De leskisten zijn in 2011 kwalitatief op peil gehouden, maar niet uitgebreid of ontwikkeld. De inhoud van de leskisten die nog actueel zijn, werden omgevormd tot workshops die door onze docenten worden gegeven.

Het kunst- en cultuur aanbod van Pier K wordt door de basisscholen in de Haarlemmermeer en onze directe regio goed afgenomen. De vaste Kunstmenu's, met voorstellingen en workshops rond een thema, zijn enorm populair: 50 procent van alle basisscholen bezoeken met hun klas de Podiumzaal van Pier K en ontvangen kunstenaars die op een bijzondere manier vanuit hun vakgebied de thema's met de kinderen uitwerken. De thema's spelen in op items die leven binnen de school. Dit jaar waren de thema's van de Kunstmenu's "competitie" en "anders zijn".

Naast de bovengenoemde kennismakingsproducten is Pier K in 2011 begonnen met een nieuwe richting: Kunst in Leren. Kunst in Leren is een cultuureducatief programma dat aansluit aan bij verschillende leerstijlen van kinderen en meervoudige intelligentie. Niet iedereen leert op dezelfde manier. Het ene kind denkt en leert meer via beelden, de ander leert via taal. Een derde heeft zelfs beweging nodig om leerstof te laten beklijven. Kunst in Leren zoekt naar andere manieren waarop leerstof aangeboden kan worden. Kunstenaars/docenten van Pier K worden ingezet om vanuit hun vakmanschap projecten te bedenken rond items zoals bijvoorbeeld woordenschatuitbreiding of sociale cohesie binnen de school en ondersteunen zo de ontwikkeling van het kind.

Inmiddels heeft ons docententeam de cursus Kunst in Leren afgesloten. De scholen hebben hun doelstellingen vastgesteld. Brede School Graan voor Visch heeft het thema: 'woordenschatuitbreiding' gekozen. De basisschool Op Dreef kiest voor 'Samen verder', een project dat de sociale cohesie moet bevorderen. In 2012 werken we i.s.m. Brede School Graan voor Visch en met basisschool Op Dreef aan de verdere uitwerking van de projecten. Begin maart 2012 is ons eerste Pier K Kunst in Leren project van start gegaan!

Bijzonder project in 2011 was de start van het Leerorkest. Na succesverhalen uit Venezuela en Amsterdam Zuid Oost is Pier K samen met de scholen Bikube, Klippeholm en Vesterhavet begonnen aan een Leerorkest in Haarlemmermeer. Het Leerorkest is een innovatief muziekeducatie programma met als doel basisschoolkinderen de kans te geven een muzikale ontwikkeling door te maken en een muziekinstrument te leren bespelen. In Haarlemmermeer nemen 100 kinderen uit groep 5 van deze drie scholen een jaar lang deel aan het Leerorkest. In 2011 namen 85 leerlingen al deel. Met het Leerorkest willen Pier K, de deelnemende scholen en Ymere kinderen in Haarlemmermeer de mogelijkheid bieden om kennis te maken met muziek. De kinderen van het Leerorkest kunnen al snel laten horen wat ze geleerd hebben in een écht orkest. Wekelijks wordt in schooltijd door alle kinderen groepsgewijs op een instrument geoefend. Er worden specifieke orkestpartijen ingestudeerd en de kinderen maken na vier lessen al deel uit van een orkest. Een ervaring die verbindt, motiveert en stimuleert.

Voortgezet onderwijs

In 2011 kon door gebrek aan capaciteit helaas niet worden ingezet op de ontwikkeling van nieuw aanbod voor voortgezet onderwijs (VO). Wel konden alle op maat aanvragen van de VO scholen aan Pier K worden gehonoreerd. Scholen wisten Pier K goed te vinden, er vond in 2011 een verdubbeling van het aantal aanvragen plaats!

50% van de docenten die werden ingezet zijn werkzaam bij Pier K, de andere 50% werd als freelancer aangetrokken. Buiten de theatervoorstelling vonden alle activiteiten plaats op de scholen. Er is een toename van aanvragen vanuit het VMBO. Door 3 VO scholen in Haarlemmermeer werden in totaal 9 activiteiten besteld bij Pier K:

- 4 multidisciplinaire workshopdagen
- 2 dansdagen
- 1 dag beeldende workshop
- 1 week dramaworkshops
- 1 theatervoorstelling

Een bijzonder project was het Kaj Munk Technasium Park 21 toekomstcanon van het Podium voor Architectuur. Leerlingen Technasium werkten 7 weken ca. 5 uur per week aan het project. Opdrachtgever gemeente, provincie NH, Dienst Landelijk Gebied en ouders waren aanwezig tijdens presentaties. Project Park 21 vormt een goede basis voor uitbouw 2012-2014 naar een meer structurele werkwijze voor het voortgezet onderwijs als geheel en de vakdisciplines. Er deden 75 leerlingen mee en er kwamen 210 bezoekers bij de presentaties. Ook de Gig heeft deels plaatsgevonden op scholen. We bereikten met de voorrondes 365 leerlingen en 3.312 bezoekers (zie voor rest Gig > Kunst naar Keuze).

Net als in voorgaande jaren werd twee maal een Cultuurparcours vergadering georganiseerd waar alle scholen en aanbieders uit de directe omgeving (ook Haarlem) bij aanwezig waren.

Geconstateerd kan worden dat kunstcoördinatoren steeds meer op zoek zijn naar draagkracht binnen hun school (directie) om kunst- en cultuureducatie steviger verankerd te krijgen in het schoolcurriculum en het meer te integreren in het reguliere onderwijs. Dit is een logische ontwikkeling na bijna 13 jaar kunst- en cultuureducatie in het VO. Scholen vragen hierbij ondersteuning en advies aan de projectleider. Het is zinvol om bij de vaststelling van de nieuwe subsidieregels (verbonden aan de nieuwe subsidieperiode en Cultuurnota) met deze ontwikkeling rekening te houden en scholen binnen de subsidievoorwaarden de mogelijkheid te bieden deze ambities vorm te geven.

Scholen kopen met de subsidie diverse activiteiten in zoals workshopdagen (multidisciplinair of één discipline), museumbezoek en voorstellingen. Alle scholen laten hun leerlingen voorstellingen kiezen uit het, in samenwerking met Schouwburg De Meerse geïnitieerde CKV theaterabonnement.

In 2011 maakten alle VO scholen in Haarlemmermeergebruik van de Cultuurparcours subsidie.

De Koningin Emma praktijkschool verhuisde in de loop van het jaar naar Uithoorn. In overleg met de gemeente Haarlemmermeer werd besloten dat de school in het schooljaar 2011-2012 als overgang nog aanspraak kon maken op de Cultuurparcours subsidie. De gemeente verleende subsidie voor een bedrag van € 57.124,95 (€ 10,21 per leerling) scholen matchen dit met een bedrag van € 22.603,80 (€ 4,04 per leerling). In totaal hadden de scholen in het kader van Cultuurparcours een besteedbaar bedrag van € 79.728,75.

6. Kunst in de Wijk

Hoofddoel

Het bieden van een laagdrempelige ontmoeting met kunst en cultuur dichtbij mensen in hun wijk

Kernactiviteit

Verzorgen van activiteiten voor brede scholen met een verbinding tussen schools en buitenschools aanbod en het verzorgen van sociaal-artistieke projecten in de wijk.

Bereik

Met Kunst in de wijk bereikten wij 1.543 deelnemers met (sociaal-artistieke) projecten en 712 in het naschoolse deel van de brede scholen en naschoolse opvang. Dit is een aanzienlijk hogere actieve deelname dan verwacht. Ook het bezoekersaantal valt met 3.408 bezoekers aanzienlijk hoger uit dan de begrootte 2.200 van het werkplan.

Wijkprojecten

Hieronder een overzicht van de belangrijkste wijkprojecten:

Batucadaconcours: 5 maart	86 kinderen uit 3 wijken hebben batucadales gehad. 68 daarvan hebben op het podium van Duycker hun kunsten vertoond en daarbij 205 bezoekers gehad. Een geslaagd muzikaal wijkproject conform werkplan.
Kunst in Nieuw Vennep/ Noordrand	12 gangen van 104 nieuwe huizen in Nieuw Vennep zijn voorzien van kunstwerken die gemaakt zijn van spullen van 70% van de bewoners (72 mensen). Een geslaagde bemiddeling tussen cultuuraanjager, kunstenaar en woningcorporatie. Op de opening waren ongeveer 100 mensen.
On the move	Een project van sportservice en GGD waar Pier K zijn medewerking aan gegeven heeft. 210 kinderen van groepen 5 deden mee aan een gezondheids- en beweegproject. Onze kunstenaar heeft met de kinderen beweeglijke schilderijen gemaakt.
Verhalenkabinet/Geheugen van de Wijk: najaar 2011	Project heet nu Verhalen van de Wijk en loopt tot april 2012 50 jongeren interviewen 30 ouderen en maken kunst van de resultaten.
Kunst in Graan voor Visch	6 flats in Graan voor Visch zijn in 2010 voorzien van kunstwerken in de entrees. Deelnemende bewoners: 143. In april 2011 zijn de flats officieel geopend met een wijkfeest met ongeveer 250 bezoekers. Een geslaagde bemiddeling tussen cultuuraanjager, kunstenaar en woningcorporatie.
Allerzielen Alom: 2 november	100 deelnemers in de voorbereiding. Op 3 november hebben 310 extra mensen Allerzielen Alom bezocht. Een prachtig, indrukwekkend project om rituelen rond de dood nieuw leven in te blazen.
Week voor de Amateurkunst	De WAK is voor een eerste keer prima verlopen. Deelnemende amateurkunstenaars: 1119, bezoekers: 1806. Aantal activiteiten: 54 excl. open dagen.
Polderportretten 2, Podium voor Architectuur	Polderportretten is goed bezocht en gepresenteerd aan Ymere, zorginstellingen en scholen voor VO: 30 stuks. In totaal 737 bezoekers.

In onderstaande punten geven we antwoord op de specifieke punten waarover we verantwoording dienen af te leggen richting de gemeente voor de project subsidie van € 50.000 voor Kunst in de Wijk in 2011:

- 3 projecten realiseren: zie boven. Er zijn meer dan 3 projecten gerealiseerd.

- Aantoonbare structurele samenwerking tussen instellingen op sociaalartistiek vlak:

Samenwerking tussen MeerWaarde, de bibliotheek en Pier K is in 2011 bestendigd v.w.b. de uitvoering van wijkprojecten waarbij eenieder inbreng, expertise en invalshoek samen tot meerwaarde leidt (bijv. Verhalen van de Wijk). Daarnaast bestaat de samenwerking uit het gezamenlijk optrekken richting gebiedsmanagers van de gemeente om evt. vragen uit dat rayon 'op te halen'. Tot slot wisselen wij onderlinge beleidsplannen uit en bezien wij waar raakvlakken liggen, bv op het gebied van doelgroepen en activiteiten. Vanaf juli heeft intensivering van de samenwerking met de bibliotheek plaatsgevonden, onder andere in het werken aan een gezamenlijk ondernemingsplan en de voorbereidingen voor een nieuw project; de Cultuurbus. De intensivering met Stichting MeerWaarde vindt op operationeel vlak plaats in het overleg en afstemming met betrekking tot het aanbod voor Brede Scholen. Beleidsmatig proberen we ook op de andere terreinen af te stemmen. De cultuuraanjager heeft daartoe een structureel overleg met een van de managementteamleden van Meer Waarde. Er is ook een samenwerking tot stand gekomen met Sportservice. In het project On the move hebben wij docenten ingezet om samen met de sporters en de GGD een programma neer te zetten voor 5e groepst.b.v. gezond leven. Hun jeugdsportpasconcept gaan wij onderzoeken op het gebied van cultuur.

- Kennisontwikkeling en verbreding over sociaal-artistiek werken in Haarlemmermeer:

Dit gebeurde door bovenstaande samenwerking en door de zogenaamde expedities in het land zoals die door o.a. CAL XL georganiseerd worden als ook door Cultuurimpuls. CAL XL is het landelijk expertisecentrum en Cultuurimpuls organiseert regelmatig expertmeeting of 'expedities' naar projecten in het land. Onderwerpen van gesprek: verhouding opdrachtgever/-nemerschap (meerdere opdrachtgevers tegelijk bv), effectmeting, publiek/private samenwerking. In deze expertmeetings delen wij de ervaringen uit Haarlemmermeer met andere cultuuraanjagers uit het land en wisselen wij kennis uit over sociaal-artistiek werken.

-Een plan voor Kunst in de Wijk in Haarlemmermeer op structurele basis na 2012:

Dit plan is terug te vinden in het Ondernemingsplan Pier K *Kunst als Kompas* 2011-2014. Per 2012 valt Kunst in de Wijk structureel onder het programma van Pier K en wordt de kern van het team bekostigd uit reguliere budgetten. Het werkplan 2012 voorziet in een uitgewerkt plan om 3 sociaal-artistieke projecten het licht te doen zien in 2012.

-Realisatie van een netwerk/platform van partners in en buiten Haarlemmermeer:

Het initeren en vormgeven van projecten vindt plaats door bovengenoemde samenwerking en netwerkvorming in het land. De samenwerking met Stichting Het 5^e Kwartier heeft bestaan uit het delen van netwerken, het uitwisselen van gedachten, ervaringen en ideeën. Deze samenwerking kan in 2012 wellicht resulteren in een nieuw project, de basis is gelegd. De gebiedsmanagers zijn inmiddels allemaal doordrongen van het bestaan van een cultuuraanjager en weten de weg naar cultuur te vinden. Punt van gesprek is nu om van de incidentele manier van samenwerken over te gaan op een meer structurele wijze door een meerjarenplan te maken om burgerparticipatie vorm te geven met behulp van sociaalartistieke ingrediënten.

-Een aantoonbaar effect op de verbetering van de betrokkenheid van inwoners of specifieke doelgroepen op elkaar:

Voor het project Verhalen van de Wijk gebruiken we de projectscan, het project Allerzielen Alom is landelijk en wetenschappelijk gemeten op effect. De leefbaarheidsmonitor is ons bekend en het gemeentelijke onderzoek Kijk op de Wijk kan jaarlijks eveneens bijdragen aan effectmeting voor Kunst in de Wijk.

Brede scholen en naschoolse opvang

Voor wat betreft de brede scholen en naschoolse opvang geldt dat in 2011 712 kinderen hebben deelgenomen.

Dit waren kinderen die kwamen van drie kinderopvangcentra van de SKH, Kindergarden Hoofddorp en CompaNanny, mede in het programma *Zomer op de Pier*. Daarnaast werken we op meer duurzame basis samen met *Kinderopvang Op Stoom*. In 2012 gaan we dat doen met *De Boshoeve*.

In het naschoolse deel van de brede scholen hebben 15 naschoolse activiteiten plaatsgevonden. Het aantal deelnemende kinderen was 179 kinderen. Hier ontbreekt nog het aantal deelnemers aan Wadloopfeest (3 workshops, niet geteld). Wij willen meer doen in naschoolse programmering van de brede school in de toekomst, zodat de kinderen die in school kennis maken met kunst en cultuur na school zich verder kunnen verdiepen. Momenteel kost het moeite hier voeten aan de grond te krijgen. De verklaring is met name te vinden in het feit dat de brede scholen ons vaak te duur vinden en in ieder geval duurder dan de activiteiten die Stichting Meerwaarde aanbiedt. Stichting Meerwaarde biedt ook culturele activiteiten aan vanuit hun gemeentelijke taak om Kinderwerk uit te voeren. In de praktijk leidt dit tot het naast elkaar aanbieden van culturele activiteiten, waarbij Meerwaarde een veel lagere prijs kan hanteren dan wij. Pier K ontvangt hier namelijk geen geormerkte subsidie voor, maar wij buigen onze subsidies wel steeds meer om richting doorlopende leerlijnen van binnenschools naar naschools.

Pier K en de SBSH zien in de brede scholen een belangrijke kans om de gewenste doorlopende leerlijnen cultuuronderwijs te gaan ontwikkelen. Pier K biedt cultuuronderwijs en culturele activiteiten. MeerWaarde biedt activiteiten met een sociaal-maatschappelijk karakter. Voor cultuuractiviteiten binnen een speciaal-maatschappelijke context voor zowel de brede scholen als projecten in de wijk kan MeerWaarde bij ons terecht. Dit gebeurt ook steeds vaker in onze projecten Kunst in de Wijk. Voor de brede school dienen er scherpe afspraken gemaakt te worden over de inzet van subsidiegelden om zo laagdrempelig en kwalitatief mogelijk de kinderen een aanraking met cultuur te kunnen bieden.

7. Kunst naar Keuze

Hoofddoel

Het bieden van een goed en breed cultureel aanbod voor particulieren en bedrijven, in groepsverband en individueel.

Kernactiviteit

Het verzorgen van lessen, workshops en cursussen in 9 disciplines en multidisciplinair voor particulieren en bedrijven. Bovendien organiseert de afdeling een aantal evenementen. De cursussen lopen uiteen van eenmalige workshops tot jarenlange leertrajecten. De jongste cursist is 1 jaar, de oudste 88.

Bereik

In totaal waren er in 2011 in de route Kunst naar Keuze 7.989 structurele, particuliere deelnemers aan cursussen. Dit zijn er 1.463 meer dan vorig jaar (22% stijging).

Voor 6 verschillende bedrijven met totaal 352 deelnemers werden workshops op maat verzorgd. Dit is 270 meer deelnemers dan in 2010 (82), als gevolg van actieve werving bij bedrijven.

Presentaties, evenementen en exposities van cursisten trokken 12.243 bezoekers. Activiteiten van het Podium voor Architectuur trokken 14.034 bezoekers (t.o.v. 13.879 in 2010). In totaal bereikten we met 28.087 bezoekers een historisch hoogtepunt. Vorig jaar trokken we 24.172 bezoekers.

Inhoud

In totaal hebben we het volgende aantal gerealiseerd:

- Beeldende Kunst: 119 cursussen gerealiseerd
- Dans: 53 cursussen gerealiseerd
- Musical: 29 cursussen gerealiseerd
- Theater: 14 cursussen gerealiseerd
- Muziek: 266 cursussen gerealiseerd
- Receptief: 10 cursussen gerealiseerd, 14 lezingen gehouden
- Schrijven: 14 cursussen gerealiseerd
- Filmhuis: 7 filmvoorstellingen gerealiseerd

Per discipline lichten we hieronder toe wat de tendensen zijn:

Architectuur

Het Podium voor Architectuur heeft in 2011 opnieuw stijgende deelnemers en bezoekers. Een knappe prestatie, daar het podium het hele jaar zonder de coördinator Mathias Lehner heeft moeten functioneren. Het netwerk van het Podium is nog verder uitgebreid en er is gewerkt aan verankering van projecten en de keuze voor langere termijn benaderingen in de projecten die het Podium uitvoert. De toename in bereik is met name te danken aan de proactieve houding van het waarnemend hoofd en de medewerkers, slim gebruik van sociale media en een sterk netwerk.

Beeldende kunst

Totaal aantal particuliere deelnemers in de beeldende kunst is gestegen van 983 in 2010 naar 1294 in 2011. De groei van het aantal deelnemers is te verklaren door de verhuizing van de noodlocatie aan de Waddenweg met voor Beeldende Kunst slechte voorzieningen naar de prachtige ateliers aan het Raadhuisplein. De BTW verhoging van 19% op het cursusgeld per september 2011 heeft deze groei niet in de weg gezeten. Er zijn wel circa 20 cursisten om die reden vertrokken.

Theater, Dans, Musical

Totaal aantal particuliere deelnemers theater, dans en musical is gestegen van 1256 in 2010 naar 1424 in 2011. De groei wordt veroorzaakt door deelnemers dans en theater, bij musical zien we een lichte daling in het aantal deelnemers. We zien minder deelnemers van 6-8 jaar in de cursussen die gegeven worden op de locaties Pier K Raadhuisplein en Nieuw-Vennep. Deze leeftijd wordt in de Brede School cursussen nl. ook aangeboden. In feite concurreren we op dit punt onszelf. Echter ook initiatieven zoals Stichting MeerWaarde of Sportservice bieden concurrerende producten aan aan brede scholen. Ook voor deze cursussen geldt dat de terugkeer naar de prachtige theater- en danszalen aan het Raadhuisplein met geschikte vloeren voor deze disciplines, de groei van het aantal cursisten heeft bevorderd. De BTW verhoging van 19% op het cursusgeld per september 2011 heeft ervoor gezorgd dat er een complete groep volwassenen Musical niet is terug gekomen (18 deelnemers).

Klassieke Muziek

Het totaal aantal particuliere deelnemers Klassieke Muziek is explosief gestegen van 1993 in 2010 naar 2486 in 2011. Opvallend is de stijging van het aantal deelnemers muziek oriëntatie van 466 in 2010 naar 817 in 2011. De ouderwetse term muziek oriëntatie van 2010 is hier vervangen door het aansprekende Muziek voor jou! in 2011.

Verder zien we een stijging van deelnemersaantallen bij reguliere muzieklessen klassieke muziek. Dit is deels te verklaren doordat we met actief beleid onze wachtlijsten hebben kunnen wegwerken en meer reguliere deelnemers hebben kunnen plaatsen, als gevolg van de verkorting van de lestijd van individuele les met 5 minuten. Daarnaast hebben we groepslessen duidelijk onder de aandacht gebracht van onze klanten.

Pop en Jazz Muziek

Totaal aantal deelnemers stijgt van 1765 in 2010 naar 1938 in 2011. Deze stijging van deelnemersaantallen bij reguliere muzieklessen Pop en jazz muziek is te verklaren door het feit dat we meer reguliere deelnemers kunnen plaatsen doordat de individuele les 5 minuten korter is dan in 2010.

Receptief en schrijven

Vanwege een dalend cursistenaantal in seizoen 2009/2010 is voor seizoen 2011-2012 besloten om de lezingen en cursussen receptief onder te brengen bij de Vrije Academie. Dit is gebeurd vanaf september 2011. De activiteiten vinden wel plaats in Pier K. We zijn voorzichtig begonnen met 3 cursussen (tegenover de 7 in 2010 door Pier K zelf). Dat verklaart de daling in cursisten van 308 in 2010 naar 198 in 2011. Financieel gaan we er echter nu al op vooruit, daar de Vrije Academie ons huur betaalt, haar eigen PR doet en het aanbod verzorgd zonder dat we daar kosten voor maken. Uitbreiding van dit initiatief is dus wenselijk. In de eerste helft van 2011 (januari-juli) werden er nog 3 lezingen georganiseerd door de afdeling receptief en 10 door het Podium voor Architectuur. Excursies hebben we beëindigd, daar we hier geen capaciteit voor hadden dit jaar. Uit ons Klanttevredenheidsonderzoek blijkt dat er veel behoefte is aan cursussen schrijven. Ons SchrijfKafe loopt echter nog onvoldoende. Op dit punt verwachten we komend jaar groei door doelgroep gerichte marketing.

Film

Met ons mooie nieuwe Filmhuis in Pier K Nieuw-Vennep hebben we 558 bezoekers bereikt. In de programmering van de films maken we verbindingen met onze disciplines en laten we bezoekers kennis maken met onze docenten.

Hierna vindt u een overzicht van de bereikcijfers per discipline:

OVERZICHT BEREIK KUNST NAAR KEUZE PER DISCIPLINE				
Discipline	2010 (kalender- jaar)	2011 (kalender- jaar)	'10/'11 (cursus- seizoen tot december)	'11/'12 (cursus- Seizoen tot december)
Beeldende kunst				
3D	260	290	104	145
2D	469	563	225	261
Media	191	269	74	150
Multidisciplinair	46	88	52	58
Schrijven	17	84	16	42
Totaal beeldende kunst				
	983	1294	471	656
Theater Dans Musical				
Theater	151	173	75	68
Dans	664	812	301	388
Musical	441	439	184	213
Brede school	106			
Totaal TDM				
	1256	1424	550	669
Klassieke muziek				
Klassiek	586	554	297	332
Basis (klassiek docent)	959	1115	832	750
Muziek oriëntatie	466	817	301	435
Totaal Klassieke muziek				
	1993	2486	1430	1517
Pop & Jazz				
Pop & Jazz	942	895	452	501
Basis (P&J docent)	823	1043	521	678
Totaal Pop & Jazz				
	1765	1938	973	1179

Discipline/ markt	2010 (kalender- jaar)	2011 (kalender- jaar)	'10/'11 (cursus- seizoen t/m december)	'11/'12 (cursus- Seizoen t/m december)
Receptief				
Workshops cursussen	308	85	37	31
Losse verkoop lezingen		53	118	26
Vrije academie		60		60
Totaal Receptief	308	198	155	117
Totaal Architectuur	230	249		
Workshops				
TOTAAL DEELNEMERS	6.526	7.989		
workshops op maat voor bedrijven, alle disciplines	82	352		
TOTAAL BEDRIJVEN	82	352		
Bezoekers				
Presentaties en exposities cursisten		6.685		
Podium Architectuur		14.038		
Evenementen		7.364		
TOTAAL BEZOEKERS	24.172	28.087		

Hieronder een overzicht van de belangrijkste projecten Kunst naar Keuze (niet volledig):

Talens Palet	Aan deze landelijke teken- en schilderwedstrijd deden 35 deelnemers uit Haarlemmermeer mee. De prijsuitreiking te Nieuw-Vennep trok 75 bezoekers.
Open dagen	Op de jaarlijkse open dagen kwamen In Nieuw-Vennep 1113 en in Hoofddorp 2045 bezoekers. Totaal 3158 bezoekers. Alle medewerkers van Pier K zijn traditioneel op ten minste één van de Open Dagen werkzaam.
Opening Cultuurgebouw	Het Cultuurgebouw werd op 13 februari 2011 geopend met het evenement 'De stem van Haarlemmermeer' o.l.v. Merlijn Twaalfhoven 800 zangers (amateur en professional) uit Haarlemmermeer deden mee. Vier voorstellingen boden plaats aan totaal 2400 bezoekers.
Carte Blanche	155 actieve deelnemers 235 bezoekers Kick off programma en lezing Leegstand & Herbestemming met gastcurator Joost Valk. Heeft veel losgemaakt in denken. Meetbaar in netwerk en voorbereidingen Herbestemmingsplannen 2012.
5x2 Lezingenreeks	155 bezoekers lezingen over Cultuurgebouw Kraaijvanger Urbis, Oeuvrelazing Kerssens de Ruijter, Landschapsarchitectuur i.s.m. bibliotheek en Organisch bouwen.
Replace (pimp yourcity)	525 bezoekers: interviews, en bouwen aan de skyline H'meer.
Repart/ CPO Woonportretten	1771 bezoekers expositie opgebouwd uit: 1310 bezoekers in Cultuurgebouw juni/juli/sept.
Upload City	23 bezoekers Tegenvallend resultaat voor een landelijk filmactie i.s.m. Upload Cinema. Komende jaren inzetten voor VO als basis voor erfgoed en AV.
Architectuurprijs Haarlemmermeer 2011 (Buurtlandschappen) en Dag van de Architectuur	1047 bezoekers opgebouwd uit: 65 bezoekers opening expositie 457 stemmen via de site 525 bezoekers expositie (21 dagen 20 personen per dag)
Ruimtelijke Rituelen	62 actieve deelname d.m.v. interviews. Geselecteerd voor expo 37 personen. 8400 bezoekers: tijdens 19 dagen op 18 locaties in Haarlemmermeer (gemiddeld 20 bezoekers per locatie/per dag). Cultuurgebouw ca. 82 bezoekers per dag incl. krantverspreiding. Bezoekersaantallen zijn lager uitgevallen door ophef op Twitter en de actie van gemeente. In plaats van 5.000 kranten hebben we er 2.500 verspreid.
GIG: 17 juni	Dit project is groots verlopen en heeft de doelstellingen ruimschoots behaald. Aantal deelnemers finale GIG: 133. Aantal bezoekers van GIG: 524. Aantal acts op de avond zelf: 19 Aantal bezoekers op de website; ruim 18.000 uit 46 landen (niet in telling meegenomen). Deelname aan voorrondes, zie Kunst in Onderwijs.

8. Bedrijfsvoering, Financiën & Marketing

Op het terrein van bedrijfsvoering is in 2011 veel inspanning geleverd op het gebruiksklaar krijgen van het gebouw in Hoofddorp. Daarnaast hebben we een nieuwe ICT infrastructuur geïnstalleerd in gezamenlijkheid met de Stichting ICT, waarin de Stichting Cultuurgebouw Haarlemmermeer en de bibliotheek Haarlem zitting hebben. De laatste inkopen zijn gedaan en het gebouw is verfraaid.

In 2011 is een belangrijke verbetering doorgevoerd v.w.b. standaardisatie rondom de werkprocessen van de programmering van cursussen. Dit heeft voor het eerst opgeleverd dat er inzicht is op maandelijkse basis in bereikcijfers, leegstand en wachtlijsten. Er is een uniforme rapportagestructuur voor de bereikcijfers ingericht, waar de verantwoordelijken maandelijks hun input aan leveren. Veel aandacht is uitgegaan naar het vergroten van financieel inzicht bij onze afdelingshoofden en projectleiders. De gehele begroting en administratie is in 2011 ingericht op basis van de structuur uit het ondernemingsplan (routes). Hierdoor kunnen we eveneens goed antwoord geven op de vragen uit het nieuwe Programma van Eisen van de gemeente.

Onder leiding van de Backoffice is de nodige aandacht besteed aan de eigen processen binnen Pier K ten aanzien van melding van issues en het ophalen van wensen binnen de organisatie ten behoeve van het systeem en de processen. Voor zowel de Informatiebalie als de Facilitaire Dienst is de nodige aandacht besteed aan zowel verbetering van het klantencontact als ook aan de interne werkprocessen en samenwerking.

De afdeling Marketing & Communicatie heeft in 2011 het grote klant- en medewerkerstevredenheids-onderzoek begeleid. Dit onderzoek is uitgevoerd door RMI. Uiteindelijk hebben 561 klanten en 314 inwoners (potentiele klanten) uit ons verzorgingsgebied de vragenlijst ingevuld en teruggestuurd. Deze onderzoeken hebben ons veel informatie opgeleverd over de wensen en knelpunten bij klanten en medewerkers. De resultaten zijn bepalend geweest voor ons werkplan 2012 en ons reorganisatieplan 2012-2016.

Er is een grote inspanning geleverd voor de PR en communicatie rondom de Openingsmanifestatie, GIG, Meerjazz en diverse andere grote evenementen. Daarnaast is er een goed branding concept neergezet voor de PluginMuziekschool. Pier K is zich steeds gericht aan het positioneren om te kunnen aansluiten op hetgeen de markt vraagt. De bedrijvenmarkt heeft een impuls gekregen met PR en marketing op het terrein van verhuur en een mooi vormgegeven sponsorplan Cultuurgebouw.

Gebruik van Sociale Media heeft een vlucht genomen. Een digitale nieuwsbrief met evenementen en activiteiten wordt maandelijks naar een vast cursisten/relatiebestand gestuurd. Benadering van potentiële klanten loopt naast persoonlijke benadering en Pier K Hyves, Twitter en Facebook ook via lokale en regionale media (via free publicity, advertenties, Meerradio) met verwijzing naar www.pier-k.nl.

De interne communicatie was ook in 2011 een punt van aandacht. De INFO is gedigitaliseerd. Het Pier K intranet blijft de plek voor intern gebruik en is bestemd voor medewerkers zich te informeren over o.a. Nieuws, Praktische zaken en Personeelsregelingen. In 2011 zijn er eveneens twee belangrijke personeelsbijeenkomsten geweest waarin het ondernemingsplan en de aankondiging van de bezuinigingen en reorganisatie aan bod zijn gekomen. Echter, een deel van onze medewerkers – met name de mensen die hier slechts enkele uren per week les geven - blijkt keer op keer deze communicatiemiddelen niet te benutten. Hierdoor is het bijna onmogelijk om iedereen mee te nemen in belangrijke ontwikkelingen.

9. Cultuurgebouw

Het eerste jaar van het Cultuurgebouw was een zeer intensief jaar. Er is veel resultaat behaald in de samenwerking inbedrijfsmatige zin:

- ICT: gezamenlijke aanbesteding ICT heeft tot meer kwaliteit van ICT voorzieningen geleid
- Inkoop: gezamenlijke inkoop heeft tot financieel voordeel geleverd
- Huur: voorbereiding van gezamenlijke huurcontract
- Gezamenlijke marketing: www.hetcultuurgebouwisvanonsallemaal
- Gezamenlijke verhuurplan is vastgesteld en in gang gezet
- Gezamenlijke sponsoring heeft € 15.800,- per instelling (tegen 6.820 kosten per instelling) opgeleverd

Inhoudelijk hebben onze mensen samen de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Opening Cultuurgebouw (CB)
- Kamermuziek Festival (De Meerse/Pier K)
- Kinderboekenfeest (Meerse/Bibliotheek/Pier K)
- Let's Dance (DJ cursus) (Pier K/Duycker)
- Schrijfcafé, div workshops met beeldend kunstenaar (Pier K/Bieb)
- Voorstellingen met workshops (Meerse/Duycker)
- Voorstelling met workshops voor bedrijven (De Meerse/Pier K)
- Kunstbende finale Noord Holland (Duycker, de Meerse, Pier K)
- Gig 2011 (De Meerse, Duycker, Pier K)
- Kunstmenu markt (Bibliotheek, De Meerse, Duycker, Pier K)

De volgende teams van mensen hebben gewerkt aan deze resultaten:

- Directeuren in Stichting Beheer Cultuurgebouw o.l.v. Adriaan van Geest (Bibliotheek)
- Werkgroep ICT o.l.v. Clinton Feurich (Bibliotheek)
- Werkgroep Inkoop o.l.v. Saskia van Ham (Pier K)
- Werkgroep Personeel en Organisatie o.l.v. John Does (Pier K)
- Werkgroep Programmering o.l.v. Monika van der Ent (Pier K)
- Werkgroep Cultuureducatie o.l.v. Brigitte Elders (Pier K)
- Werkgroep Marketing & Communicatie o.l.v. Ineke de Vries (Pier K)
- Werkgroep aankleding o.l.v. Sander Boschma (De Meerse)
- Werkgroep Facilitair o.l.v. Saskia van Ham (Pier K)

10. Personele zaken

In 2011 is er wederom een terugloop in formatie te constateren van 161 mensen op 31 december 2010 naar 147 medewerkers op 31 december 2011. Met teruglopende vaste bezetting en meer flexibele krachten hebben we een hoger publieksbereik en opbrengsten behaald dan ooit tevoren.

Fulltime - parttime

Vaste medewerkers met een arbeidsovereenkomst op 31 december 2011:

	Fulltime (>80%)	Parttime	Totaal
Uitvoerend personeel:	10	102	112
Ondersteunend personeel:	<u>13</u>	<u>22</u>	<u>35</u>
Totaal:	23	114	147

Mannen - vrouwen

Aantal mannen: 58 = 40% (37%)

Aantal vrouwen: 89 = 60% (63%)

In dienst / uit dienst

In het verslagjaar 2011 zijn er 3 medewerkers in dienst gekomen en hebben er 14 de organisatie verlaten. Het zijn met name kleine contracten waar de uitstroom heeft plaatsgevonden.

Stagiaires

Gedurende het jaar zijn er 15 stagiaires werkzaam geweest, enkele voor een periode van 5 maanden en anderen voor 10 maanden.

Freelancers en flexcontracten

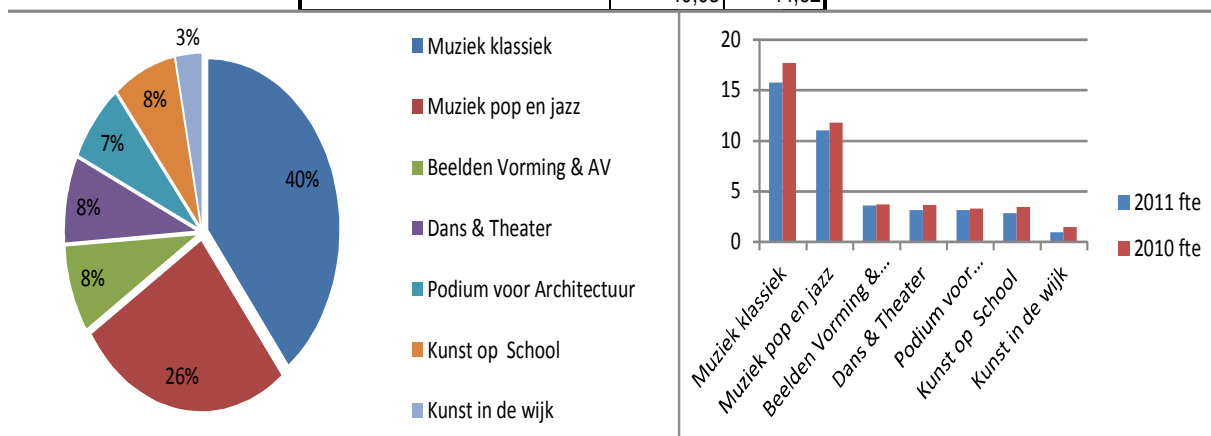
Het aantal medewerkers met een opdrachtovereenkomst bedroeg 73. Deze waren allen in het bezit van een Verklaring Arbeidsrelatie en werkzaam op ongeveer 2,8 formatieplaats, een verdubbeling ten opzicht van 2010. In totaal zijn er 4 projectmedewerkers met een arbeidsovereenkomst werkzaam geweest voor 1 of enkele dagen of voor langere periode ter vervanging bij zwangerschaps- en andere verloven.

Bezetting structurele formatie in fulltime eenheden op 31 december 2011

	2011
Uitvoerend	40,03 (62,6%)
Niet uitvoerend	23,91 (37,4%)

Bezetting docenten en consulenten per afdeling

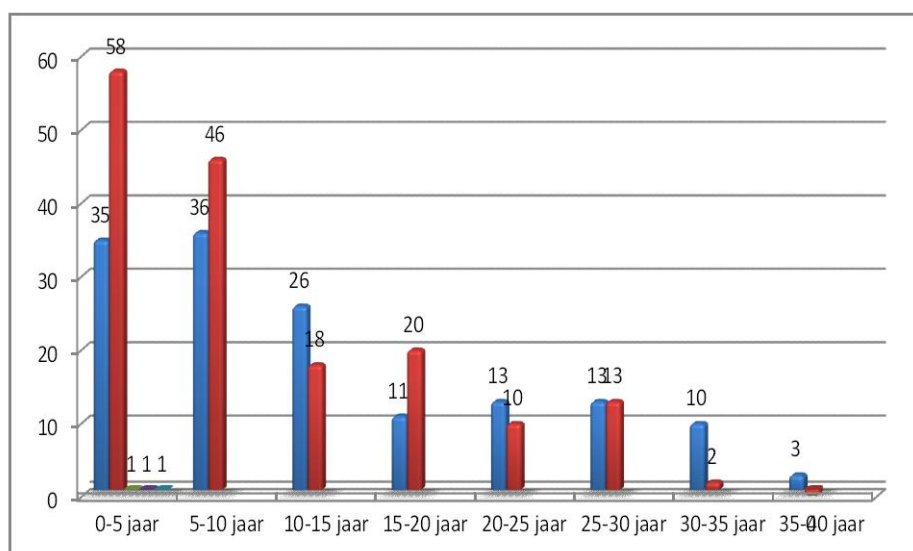
Afdeling	2011 fte	2010 fte
Muziek klassiek	15,68	17,63
Muziek pop en jazz	10,97	11,72
Beelden Vorming & AV	3,56	3,64
Dans & Theater	3,08	3,58
Podium voor Architectuur	3,06	3,26
Kunst op School	2,79	3,39
Kunst in de wijk	0,89	1,40
	40,03	44,62

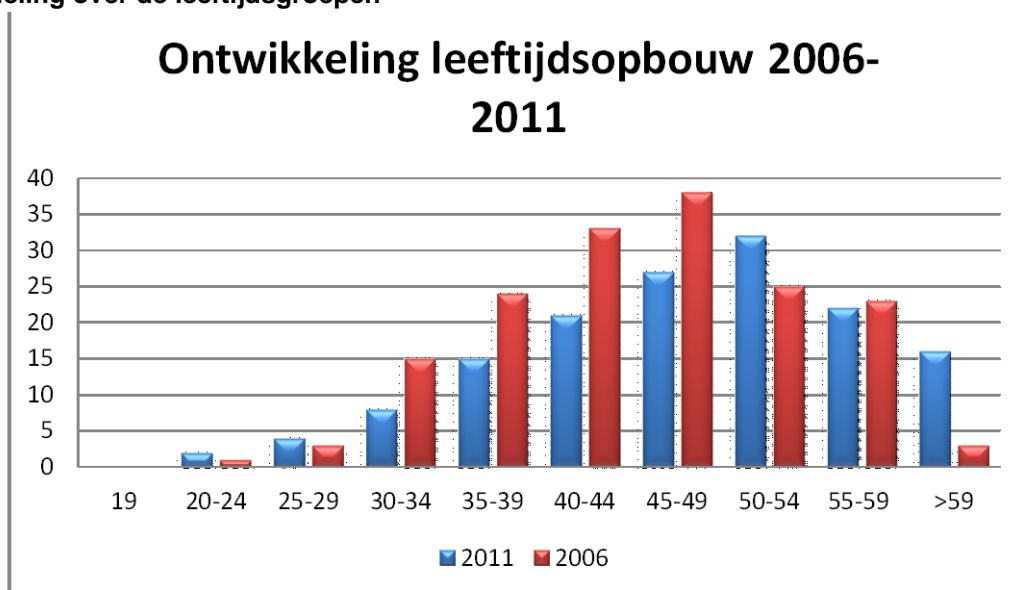
Diensttijd

Wanneer we de diensttijd bij de voorlopers van Pier K meetellen is de diensttijdbouw van het personeelsbestand als volgt:

	2011	2006
0-5 jaar	35	58
5-10 jaar	36	46
10-15 jaar	26	18
15-20 jaar	11	20
20-25 jaar	13	10
25-30 jaar	13	13
30-35 jaar	10	2
35-40 jaar	3	0
Totaal	147	167

Verdeling over de leeftijdsgroepen

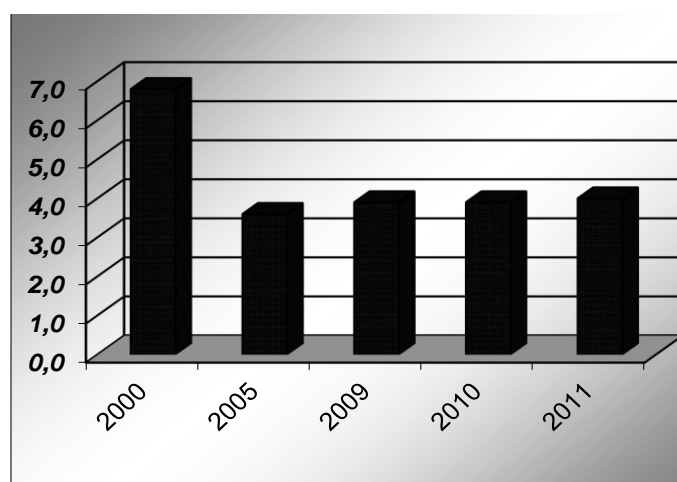

	2011	2006	gemiddelde leeftijd	
			2011	2006
19	0	0		
20-24	2	1	45,67	43,00
25-29	4	3		
30-34	8	15		
35-39	15	24		
40-44	21	33		
45-49	27	38		
50-54	32	25		
55-59	22	23		
>59	16	3		
Totaal	147	165		

Ziekteverzuim

Jaar   verzuim
                  percentage

2000	6,8
2005	3,6
2009	3,9
2010	3,9
2011	4,0

Het verzuim is de laatste jaren stabiel. Landelijk ligt het percentage in op 4,45% (bron: Arbobalans 2010).

Trainingen en opleidingen

- Loopbaanombuiging is omscholing om medewerkers te kunnen laten omschakelen naar een andere functie dan waarvoor zij oorspronkelijk waren geschoold (dit kan ook buiten Pier K zijn). Het afgelopen jaar speelde dit vooral bij de afdeling Kunst In Leren. 18 medewerkers hebben de cursus Kunst in Leren van Alexandra van der Hilst gevolgd. 12 docenten zijn omgeschoold van de het vrije tijdsonderwijs naar cultuuronderwijs in scholen.
- 10 medewerkers hebben de training projectmatig werken doorlopen. In de nieuwe organisatie zal er meer projectmatig worden gewerkt. Door meerdere medewerkers de cursus te laten volgen wordt gewerkt aan uniformiteit in de aanpak van projectmatig werken. De tweede lichting is begin van 2012 begonnen aan dezelfde training.

Aan opleidingen en trainingen hebben in 2011 de volgende aantallen medewerkers deelgenomen:

- Plenaire studiedagen 26 & 27 januari 2010 92 medewerkers (67%)
- Studiedagen, symposia, korte trainingen e.d.: 6 medewerkers
- Individuele opleidingstrajecten: 2 medewerkers
- Coaching 7 medewerkers
- Groepstrainingen: 3 trainingen, in totaal: 37medewerkers

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers nemen een onmisbare plaats in binnen de organisatie, in ons gebouw in Nieuw Vennep en in Pier K Hoofddorp. 5 jaar na de opening van ons gebouw in Nieuw-Vennep en onze intrek in het Cultuurgebouw in Hoofddorp, vraagt de structurele samenwerking met vrijwilligers om een aanpassing aan de behoefte van de directie, medewerkers en vrijwilligers van Pier K. Daarom is het vrijwilligersbeleid in 2011 aangepast aan de nieuwe behoefte aan inzet van vrijwilligers.

De functies die vrijwilligers vervullen zijn: gastvrouw/gastheer, technicus licht/geluid, horeca, decorbouw, kostuums ontwerpen/maken, projectleider musical, ovenstoker, facilitaire ondersteuning. In totaal zijn er in 2011 52 vrijwilligers actief.

BHV-ers

De operationele inzet bij calamiteiten wordt verzorgd door BHV-ers. Zij verlenen eerste hulp en voorkomen of beperken de gevolgschade tot een minimum. Zij beheersen de vaardigheden die noodzakelijk zijn bij het bedienen van de beschikbare voorzieningen zoals brandblussers en dergelijke. Minimaal 1 x per jaar krijgen zij een herhalingscursus om hun vaardigheden scherp te houden.

In totaal hebben wij 31 BHV-ers, bestaande uit 1 Hoofd BHV, 8 ploegleiders (allen facilitair medewerkers), 18 BHV-ers onder de medewerkers en 4 vrijwilligers met BHV. In 2011 hebben wij voor het hele Cultuurgebouw 1 algehele ontruiming georganiseerd. Daarnaast hebben wij met de openingsmanifestatie in februari met alle ploegleiders samengewerkt.

11. Financiële jaarrekening

De overgang naar het Cultuurgebouw laat een veranderend beeld zien t.a.v. een aantal kosten. Duidelijk zichtbaar is het feit dat we - parallel aan de verhoging van ons publieksbereik - een opbrengstenverhoging van € 108.929,- hebben weten te realiseren tegen - per saldo - lagere personele lasten.

In de bijlage is de financiële jaarrekening te vinden.